รายงานประจำปี 2565
Annual Report 2022

ศูนย์คุณธรรม
(องค์การมหาชน)

เชื่อมโยง ความดี
Honey Bee Model

เชื่อมโยงความดี Honey Bee Model

สารบัญ

สารจากประธานกรรมการศูนย์คุณธรรม 4

สารจากผู้อำนวยการศูนย์คุณธรรม 6

ความเป็นมาและพัฒนาการของศูนย์คุณธรรม 8

แนะนำองค์กร ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) 9

แผนการดำเนินงานของศูนย์คุณธรรม ปี 2563-2565 11

ทิศทางการดำเนินงานของศูนย์คุณธรรม 12

ผลการดำเนินงานสำคัญของศูนย์คุณธรรม 13

ยุทธศาสตร์ที่ 1 สมัชชาคุณธรรมและความร่วมมือนานาชาติ 19

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ส่งเสริมวิทยากรคุณธรรมและพัฒนากระบวนการรับรององค์กรคุณธรรม 35

ยุทธศาสตร์ที่ 3 วิจัยและนวัตกรรมระบบพฤติกรรมไทย 53

ยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาศูนย์ข้อมูลและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการให้บริการ 61

ยุทธศาสตร์ที่ 5 สื่อสารและรณรงค์การส่งเสริมคุณธรรมทางสังคม 65

ยุทธศาสตร์ที่ 6 พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการที่ดีของศูนย์คุณธรรม 71

ความพึงพอใจและความเชื่อมั่นของผู้รับบริการศูนย์คุณธรรม ประจำปี 2565 74

คณะกรรมการศูนย์คุณธรรม 75

คณะอนุกรรมการศูนย์คุณธรรม 76

โครงสร้างองค์กร ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) 77

รายงานการวิเคราะห์ด้านการเงินศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) 78

ช่องทางการติดต่อศูนย์คุณธรรม 80

สารจากประธานกรรมการศูนย์คุณธรรม

(คุณหญิงปัทมา ลีสวัสดิ์ตระกูล)

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 คณะรัฐมนตรีมีมติในการประชุมเมื่อวันที่ 26 กรกฎาคม 2565 แต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการศูนย์คุณธรรม เพื่อกำกับดูแลการดำเนินงานของศูนย์คุณธรรมให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ตอบโจทย์ทิศทางการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ และแผนระดับชาติที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมคุณธรรม ได้แก่ แผนแม่บทปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม แผนการปฏิรูปประเทศด้านวัฒนธรรม กีฬา แรงงาน และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ถึงแม้ว่าในปีดังกล่าว สถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด 19 เริ่มคลายตัวลงอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้เกิดการปรับตัวเปลี่ยนแปลงเป็น “วิถีใหม่” แต่สังคมได้เรียนรู้หลักการอยู่ร่วมกันเป็น “สังคมคุณธรรม” ด้วยการมีจิตอาสาน้ำใจแบ่งปัน มีวินัย และความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น ดำรงตนด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้สังคมไทยรอดพ้นจากสถานการณ์วิกฤตดังกล่าวมาได้

โดยศูนย์คุณธรรมเป็นหน่วยงานรัฐขนาดเล็กที่มีความมุ่งมั่นในการขับเคลื่อนภารกิจส่งเสริมคุณธรรม ซึ่งมีบทบาทในการส่งเสริมคุณธรรมให้ “คนดีมีพื้นที่ยืน ความดีมีพื้นที่ในสังคม” มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ทั้งในระดับนโยบาย ระดับพื้นที่ และการขับเคลื่อนการปฏิบัติการร่วมกับภาคีเครือข่ายทางสังคมในหลายเรื่อง อาทิ การพัฒนาเครื่องมือวัดสถานการณ์คุณธรรมด้วยดัชนีชี้วัดคุณธรรมและทุนชีวิตเพื่อรายงานสถานการณ์คุณธรรมของสังคมไทยประจำปี การพัฒนาแนวคิดการส่งเสริมระบบการสร้างแรงจูงใจในการส่งเสริมความดีหรือระบบเครดิตทางสังคม การส่งเสริมพัฒนาองค์กรคุณธรรมในภาครัฐและเอกชน การพัฒนากระบวนการรับรองการเป็นองค์กรส่งเสริมคุณธรรมของเครือข่ายทางสังคม การพัฒนาครอบครัวพลังบวกและระบบพี่เลี้ยงที่ปรึกษาชุมชน การพัฒนาคุณธรรมเชิงพื้นที่หรือจังหวัดคุณธรรมที่ส่งผลให้เกิดความสนใจและขยายผลไปยังจังหวัดอื่น ๆ ครอบคลุมทุกภูมิภาคของประเทศไทย ซึ่งเป็นเรื่องท้าทายต่อการสร้างการเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างมาก

ในโอกาสนี้ ดิฉันขอขอบพระคุณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม ที่ปรึกษา คณะกรรมการศูนย์คุณธรรม ผู้อำนวยการศูนย์คุณธรรม คณะอนุกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิ ภาคีเครือข่ายทางสังคมทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ ธุรกิจเอกชน การศึกษา ศาสนา สื่อ และประชาสังคมและชุมชน รวมทั้งผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ศูนย์คุณธรรม ที่เป็นผู้มีบทบาทและส่วนร่วมสำคัญในการขับเคลื่อนส่งเสริมคุณธรรมจนเป็นที่ประจักษ์ให้กับสังคมไทย เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน ให้สังคมไทยเป็นสังคมคุณธรรมต่อไป

คุณหญิงปัทมา ลีสวัสดิ์ตระกูล
ประธานกรรมการศูนย์คุณธรรม

สารจากผู้อำนวยการศูนย์คุณธรรม

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์สุริยเดว ทรีปาตี)

“เชื่อมโยงความดี ด้วย **Honey Bee Model**”

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 เป็นปีที่ครบวาระแรก (ปี 2562-2565) ในการดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการศูนย์คุณธรรม ซึ่งตลอดระยะเวลาในการทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยการศูนย์คุณธรรม หมอมีความมุ่งมั่นเป็นอย่างมากในการพัฒนาแนวคิด วิธีการ และเครื่องมือในการขับเคลื่อนส่งเสริมคุณธรรมของสังคมไทยให้เป็นที่ประจักษ์ **“วัดได้ สัมผัสได้ จับต้องได้”** ซึ่งเป็นโจทย์ที่ท้าทายมาก เนื่องจากคุณธรรมเป็นเรื่องที่ถูกมองว่าเป็นนามธรรมและทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงได้ยาก

หมอจึงได้พัฒนาแนวคิดการเชื่อมโยงความดี **“Honey Bee Model”** มีหลักการสำคัญ คือ “พัฒนาและขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมด้วยพลังบวก” ภายใต้วิสัยทัศน์ “ส่งเสริมและขับเคลื่อนเครือข่ายทางสังคมด้วยองค์ความรู้และนวัตกรรมสู่สังคมคุณธรรม” โดยศูนย์คุณธรรมมีหน้าที่ทำให้ **“คนดีมีพื้นที่ยืน ความดีมีพื้นที่ในสังคม”** และวางระบบการสร้างพลังบวกส่งเสริมคุณธรรมโดยมุ่งเน้นให้ภาคีเครือข่ายทางสังคมทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ธุรกิจเอกชน การศึกษา ศาสนา สื่อ และประชาสังคมและชุมชน เป็นพลังและกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนส่งเสริมคุณธรรมให้เกิดการขยายผลอย่างเป็นรูปธรรม โดย**ระบบการสร้างพลังบวกส่งเสริมคุณธรรมให้เป็นห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain)** ในการทำงานของศูนย์คุณธรรมให้เป็นรูปธรรมนั้น หมอได้พัฒนาเครื่องมือและกระบวนการส่งเสริมเรียนรู้ด้านคุณธรรมให้ “วัดได้ สัมผัสได้ จับต้องได้” ที่สำคัญ ดังนี้

1. คุณธรรมเป็นเรื่องที่วัดได้ โดยศูนย์คุณธรรมได้พัฒนาเครื่องมือวัดสถานการณ์คุณธรรม ซึ่งเป็นการประเมินตนเองจากภายใน ด้วย 'ดัชนีชี้วัดคุณธรรม' และ 'ทุนชีวิต' และในปี 2565 เป็นปีแรกที่มีการวัดสถานการณ์คุณธรรมของคนไทยครบทั้ง 3 กลุ่มอายุ ได้แก่ วัยเด็กและเยาวชน (อายุ 13-24 ปี) วัยทำงาน (อายุ 25-40 ปี) และวัยผู้ใหญ่ (อายุ 41 ปีขึ้นไป)

2. คุณธรรมเป็นเรื่องที่จับต้องได้ โดยศูนย์คุณธรรมได้พัฒนาเครื่องมือและนวัตกรรมการส่งเสริมคุณธรรมที่มีความหลากหลาย ทั้งในระดับองค์กรและพื้นที่ ได้แก่ การพัฒนาแนวคิดการส่งเสริมระบบการสร้างแรงจูงใจในการส่งเสริมความดีหรือระบบเครดิตทางสังคม การพัฒนามาตรฐานด้านคุณธรรมขององค์กรภาครัฐและภาคเอกชน การพัฒนากระบวนการรับรองการเป็นองค์กรส่งเสริมคุณธรรมขององค์กรเครือข่ายทางสังคม "BOMC Model" การพัฒนาครอบครัวพลังบวกและระบบพี่เลี้ยงที่ปรึกษาชุมชน รวมทั้งการพัฒนาคุณธรรมเชิงพื้นที่หรือจังหวัดคุณธรรมจาก 4 จังหวัดนำร่อง จนเกิดความสนใจและขยายผลต่อเนื่องของจังหวัดใหม่เป็น 23 จังหวัด

3. คุณธรรมเป็นเรื่องที่เข้าถึงและสัมผัสได้ โดยศูนย์คุณธรรมได้พัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัล "Moral Touch" เพื่อให้ประชาชนและองค์กรทุกภาคส่วนสามารถเข้าถึงข้อมูล ข่าวสาร องค์ความรู้และนวัตกรรมการส่งเสริมคุณธรรม เพื่อให้ตอบโจทย์ภาครัฐ 4.0 รวมทั้งการมีกระบวนการค้นหายกย่องบุคคล องค์กร/ชุมชน และสื่อที่มีพฤติกรรมสะท้อนการมีคุณธรรมและเป็นแบบอย่างรวมทั้งสร้างแรงบันดาลใจให้กับสังคมเป็นที่ประจักษ์ผ่านรางวัลคุณธรรมอวอร์ด "Moral Awards"

นอกจากการส่งเสริมคุณธรรมให้เป็นที่ประจักษ์ข้างต้น ศูนย์คุณธรรมได้ขับเคลื่อนงานเชิงนโยบายที่สำคัญและกำหนดเป็นตัวชี้วัด/เป้าหมายในแผนระดับชาติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมคุณธรรมให้สอดรับกับยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ อาทิ ดัชนีชี้วัดคุณธรรมและทุนชีวิตตามแผนแม่บทด้านการปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรมและฉบับแก้ไขเพิ่มเติม รวมทั้งแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 ที่ประกาศใช้ในปี 2566 นี้ การพัฒนาชุมชนท้องถิ่นต้นแบบด้านคุณธรรม การพัฒนาระบบเครดิตทางสังคม และการส่งเสริมยกย่องบุคคล องค์กรส่งเสริมคุณธรรมตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านวัฒนธรรม กีฬา แรงงาน และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

ในโอกาสนี้ ผมขอขอบพระคุณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม ประธานกรรมการศูนย์คุณธรรม ที่ปรึกษา คณะกรรมการศูนย์คุณธรรม คณะอนุกรรมการและคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ คณะอนุกรรมการส่งเสริมคุณธรรมระดับจังหวัด ผู้ว่าราชการจังหวัดและวัฒนธรรมจังหวัดทั่วประเทศ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รวมทั้งภาคีเครือข่ายทางสังคมทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ธุรกิจเอกชน การศึกษา ศาสนา สื่อ และประชาสังคมและชุมชน ที่เป็นพลังและร่วมสนับสนุนการทำงานของศูนย์คุณธรรมทั้งในระดับนโยบายและการขับเคลื่อนปฏิบัติการต่าง ๆ และขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ศูนย์คุณธรรมกับความมุ่งมั่นตั้งใจในการเป็นกำลังสำคัญร่วมขับเคลื่อนให้ศูนย์คุณธรรมสร้างผลงานให้เกิดประโยชน์และเป็นที่ประจักษ์ต่อสังคมไทยต่อไป

รองศาสตราจารย์ นายแพทย์สุริยเดว ทรีปาตี
ผู้อำนวยการศูนย์คุณธรรม

ความเป็นมาและพัฒนาการของศูนย์คุณธรรม

2547

18 มิถุนายน 2547

จัดตั้งองค์กร เดิมชื่อ ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม (ศูนย์คุณธรรม) เป็นหน่วยงานเฉพาะด้านตามนโยบายรัฐบาล สังกัด สบร.-สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) สำนักนายกรัฐมนตรี เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ สนับสนุนเครือข่ายองค์กรให้มีพลังในการพัฒนาประชากรในด้านคุณธรรมจริยธรรม

2550

30 สิงหาคม 2550

ยกเลิกประกาศจัดตั้งหน่วยงานเฉพาะด้านของ สบร.ใช้ประกาศคณะกรรมการ สบร.ที่ 8/2550 แทน

2551

26 พฤษภาคม 2551

สบร.ปรับสถานะของหน่วยงานเฉพาะด้านเป็นส่วนงานภายใน ปรับภารกิจให้สอดคล้องกับนโยบายเศรษฐกิจสร้างสรรค์ การปฏิบัติงานของศูนย์คุณธรรมจึงไม่สอดคล้องกับภาระงานของ สบร. ศูนย์คุณธรรมจึงทำเรื่องขอแยกตัวออกมาเป็นองค์การมหาชน ดำเนินงานตามเป้าหมายที่ตั้งไว้แต่แรก

2554

9 มิถุนายน 2554

ได้รับการจัดตั้งเป็น ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ในกำกับของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม ตาม พรฎ. จัดตั้งศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) พ.ศ. 2554 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ลงวันที่ 9 มิถุนายน 2554

2562

31 พฤษภาคม 2562

ประกาศใช้ พรฎ. จัดตั้งศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562 ในราชกิจจานุเบกษา ลงวันที่ 31 พฤษภาคม 2562 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมตาม พรบ.องค์การมหาชน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 กำหนดวัตถุประสงค์ของศูนย์คุณธรรม ดังปัจจุบัน

2563

2563-2565

ศูนย์คุณธรรมร่วมกับผู้มีส่วนได้เสียทั้งภายในและภายนอก ทบทวนและจัดทำแผนยุทธศาสตร์การดำเนินงานของศูนย์คุณธรรม ปี 2563-2565

แนะนำองค์กร ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน)

วิสัยทัศน์

"ส่งเสริมและขับเคลื่อนเครือข่ายทางสังคม
ด้วยองค์ความรู้และนวัตกรรม สู่สังคมคุณธรรม"

พันธกิจ

"ขับเคลื่อนและสนับสนุนการส่งเสริมคุณธรรมของเครือข่ายทางสังคมให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท และแผนอื่นที่เกี่ยวข้องด้วยกระบวนการสมัชชาคุณธรรม การพัฒนา และเผยแพร่รณรงค์ ความรู้ มาตรฐานคุณธรรม และกระบวนการรับรองการเป็นองค์กรส่งเสริมคุณธรรม และเป็นศูนย์ข้อมูลการพัฒนาคุณธรรมของเครือข่าย"

มิติกระบวนการหลัก

- ขับเคลื่อนสมัชชาคุณธรรม
- พัฒนามาตรฐานคุณธรรมและกระบวนการรับรององค์กรคุณธรรม
- พัฒนาหลักสูตรและการจัดฝึกอบรม
- วิจัย พัฒนาองค์ความรู้และนวัตกรรมการส่งเสริมคุณธรรม
- พัฒนาฐานข้อมูลและระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการให้บริการทั้งภายในและภายนอก
- พัฒนา Content และกระบวนการความร่วมมือ Co-Brand

มิติกระบวนการสนับสนุน

- การบริหารทางการเงินและกิจกรรมการหารายได้เสริม
- มาตรการการใช้ทรัพยากรขององค์กร
- การพัฒนาค่านิยมองค์กรที่นำไปสู่การเป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบ
- การพัฒนาความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานให้แก่บุคลากร
- แผนยุทธศาสตร์และระบบการประเมินผล
- แผนบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน

วัตถุประสงค์

ตาม พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562 ลงวันที่ 31 พ.ค. 2562

1. ขับเคลื่อนการปฏิบัติให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ กฎหมาย ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท และแผนอื่นที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมคุณธรรม
2. สนับสนุนการรวมพลังของเครือข่ายทางสังคม และประสานความร่วมมือกับทุกภาคส่วน รวมทั้งการจัดประชุมสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ เพื่อพัฒนาคุณธรรมที่เหมาะสมกับสังคมไทย
3. ดำเนินการและสนับสนุนการศึกษาวิจัย พัฒนาความรู้และนวัตกรรมเกี่ยวกับการส่งเสริมและการปลูกฝังคุณธรรม เผยแผ่ความรู้ รณรงค์ ปลูกจิตสำนึกด้านคุณธรรมให้แก่เครือข่ายทางสังคม และเป็นศูนย์ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาคุณธรรมในสังคมไทย
4. ส่งเสริมการสร้างและพัฒนามาตรฐานด้านคุณธรรม รวมทั้งพัฒนากระบวนการรับรองการเป็นองค์กรส่งเสริมคุณธรรมของเครือข่ายทางสังคม
5. ดำเนินการอื่นเพื่อส่งเสริมคุณธรรมตามที่กฎหมายกำหนดหรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

ข้อมูลองค์กร

ชื่อ : ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) เรียกโดยย่อ ศคธ.
Center for Morality Promotion (Public Organization) เรียกโดยย่อ CMP

สังกัด : เป็นหน่วยงานในกำกับของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม

ที่ตั้ง : เลขที่ 69 ชั้น 16-17 อาคารวิทยาลัยการจัดการมหาวิทยาลัยมหิดล (CMMU)
ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400

ค่านิยมองค์กร

M **Mastery การเป็นนายแห่งตน**
ใช้สติมากกว่าอารมณ์ มีกิริยามารยาท วางตนที่เหมาะสม สร้างความน่าเชื่อถือแก่ตนเองและองค์กร

O **Originality ริเริ่มสร้างสรรค์**
ทุ่มเทสติปัญญา ความรู้ ความสามารถให้บรรลุผลสำเร็จ

R **Responsibility ความรับผิดชอบ**
ปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มกำลังความสามารถ ไม่ใช้ตำแหน่งหน้าที่หาประโยชน์โดยมิชอบ

A **Altruism อุทิศตนเพื่อผู้อื่น**
เสียสละ สร้างความสามัคคี ให้ความช่วยเหลือระหว่างกัน

L **Leadership ความเป็นผู้นำ**
อัธยาศัยดี ปราศจากอคติ ไม่เลือกปฏิบัติ เป็นธรรม

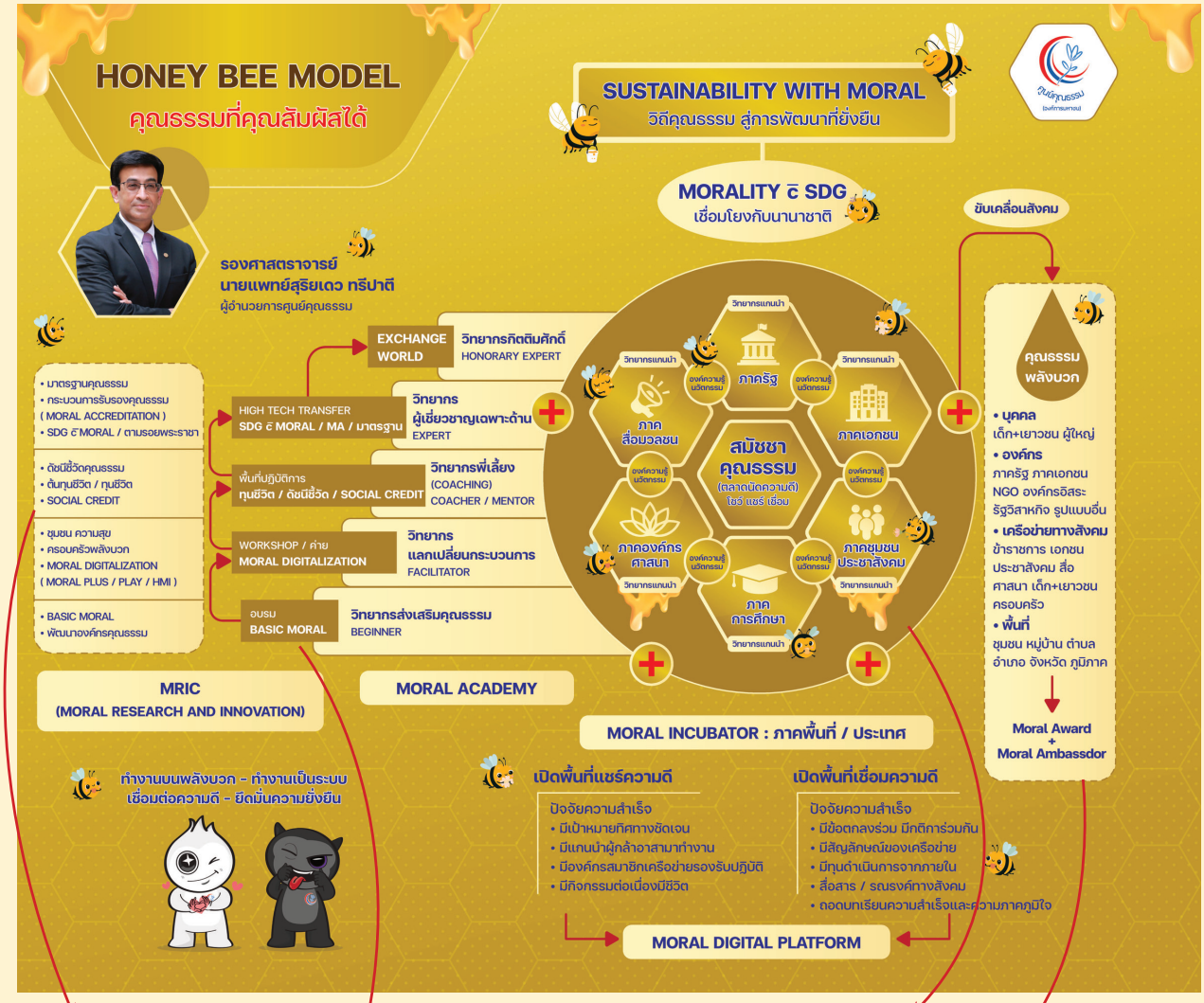
แผนการดำเนินงานของศูนย์คุณธรรม ปี 2563-2565

ศูนย์คุณธรรมได้ทบทวนบทบาท หน้าที่ วิสัยทัศน์ และยุทธศาสตร์ของศูนย์คุณธรรม เพื่อรองรับต่อการขับเคลื่อนการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรมให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ขององค์กร ยุทธศาสตร์ 20 ปี ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ และรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกลุ่มต่าง ๆ รวมทั้งสถานการณ์ด้านคุณธรรมของประเทศ จึงกำหนดแผนยุทธศาสตร์ศูนย์คุณธรรมและวางทิศทางการขับเคลื่อนศูนย์คุณธรรมระยะ 3 ปี ดังนี้

1. สมัชชาคุณธรรมและความร่วมมือนานาชาติ
2. ส่งเสริมวิทยากรคุณธรรมและพัฒนากระบวนการรับรององค์กรคุณธรรม
3. วิจัยและนวัตกรรมระบบพฤติกรรมไทย
4. พัฒนาศูนย์ข้อมูลและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการให้บริการ
5. สื่อสารและรณรงค์การส่งเสริมคุณธรรมทางสังคม
6. พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการที่ดีของศูนย์คุณธรรม

ศูนย์คุณธรรมมุ่งเน้นให้ภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ธุรกิจเอกชน การศึกษา ศาสนา สื่อ และประชาสังคมและชุมชน เป็นพลังและกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนส่งเสริมคุณธรรมให้เกิดการขยายผลอย่างเป็นรูปธรรม โดยใช้แนวคิดการเชื่อมโยงความดี **"Honey Bee Model"** ซึ่งเปรียบเสมือนได้ว่าทุกภาคส่วน คือ เครือข่ายของผึ้ง ที่ผึ้งจะตอมสิ่งดีๆ จากดอกไม้ดอกหนึ่งไปต่ออีกดอกหนึ่ง ถือเป็นการทำงานแบบ Appreciate Inquiry (AI) คือ การแบ่งปัน ส่งต่อความดีจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง ด้วยการใช้พลังบวกเชื่อมโยงเข้าหากัน

ทิศทางการดำเนินงานของศูนย์คุณธรรม

การทำงานของศูนย์คุณธรรมเปรียบเสมือนผึ้งที่ไม่ตอมขยะ ตอมความดี โชว์ แชร์ เชื่อมความดีจนเกิดผลผลิตทั้งรังผึ้ง และน้ำผึ้ง เปรียบเสมือนการทำงานของศูนย์คุณธรรมที่มีงานวิชาการ วิจัย นวัตกรรมความดี (ดอกไม้บานสื่อสารความดี) ที่ผึ้งจะมีจริตในการตอมความดี ผึ้งจึงมีวิวัฒนาการในรูปแบบวิทยากรคุณธรรม เพื่อเป็นตัวกลางในการโชว์ แชร์ เชื่อมความดี ที่เรียกว่า สมัชชาคุณธรรม ตลาดนัดความดี ออกผลเป็นบุคคล/องค์กรเครือข่าย พื้นที่คุณธรรมมากมายในสังคมไทย โดยมีผลสรุปของรูปแบบ Honey Bee Model ที่ทำงานผ่านเครือข่ายทางสังคมทั่วประเทศ ก่อให้เกิดการทำงานอย่างมีระบบ กลไก ผลลัพธ์ ซึ่งศูนย์คุณธรรมได้นำกระบวนการนี้มาพัฒนาเป็นมาตรฐานคุณธรรมที่ใช้ได้ในทุกสถานะ ทุกบริบท ทุกรูปแบบองค์กรต่อไป

ผลการดำเนินงานสำคัญ
ของศูนย์คุณธรรม

แนวคิด : **เชื่อมโยงความดี “Honey Bee Model”**
หลักการ : **พัฒนาและขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมด้วยพลังบวก**
รูปธรรมการทำงาน : **พัฒนาเครื่องมือและกระบวนการส่งเสริมเรียนรู้ด้านคุณธรรมให้ “วัดได้ สัมผัสได้ จับต้องได้”**

พัฒนาเครื่องมือวัดสถานการณ์คุณธรรม

2565
ปีแรกของประเทศไทย
กับการ**วัดสถานการณ์คุณธรรมของคนไทย** ด้วยดัชนีชี้วัดคุณธรรมและทุนชีวิต**ครบทุกกลุ่มอายุ** (วัยเด็กและเยาวชน อายุ 13-24 ปี วัยทำงาน อายุ 25-40 ปี และวัยผู้ใหญ่ อายุ 41 ปี ขึ้นไป)

5 ด้าน
ดัชนีชี้วัดคุณธรรม
(พอเพียง วินัยรับผิดชอบ สุจริต จิตสาธารณะ กตัญญู) วัดพฤติกรรมด้านคุณธรรมระดับบุคคลของทุกช่วงวัย **อยู่ในระดับพอใช้ โดยด้านความกตัญญูมีค่าคะแนนอยู่ในระดับมากของทุกช่วงวัย**

5 พลังบวก
ของทุนชีวิต
(พลังตัวตน พลังครอบครัว พลังสร้างปัญญา/องค์กร พลังเพื่อนและกิจกรรม พลังชุมชน) วัดระบบนิเวศคุณธรรม **ทุนชีวิตของทุกช่วงวัยอยู่ในระดับระดับดี สะท้อนให้เห็นว่าระบบนิเวศคุณธรรมอยู่ในระดับที่มีความเข้มแข็ง** ควรหนุนเสริม เพื่อให้ความเข้มแข็งของระบบนิเวศคุณธรรมมีความต่อเนื่องและส่งเสริมให้การพัฒนาด้านคุณธรรมมีความยั่งยืนต่อไป

พัฒนาแนวคิดระบบเครดิตสังคม (Social Credit)

วิเคราะห์และพัฒนา

ระบบเครดิตทางสังคม เพื่อสร้างแรงจูงใจในการส่งเสริมความดี ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ศึกษาระบบเครดิตสังคม หรือกิจกรรมที่คล้ายกัน ในพื้นที่เป้าหมาย พร้อมทั้งนำเสนอพฤติกรรมเชิงบวก ตัวชี้วัด เกณฑ์คะแนน และสิทธิประโยชน์

4 ด้าน

ของคุณค่าเชิงบวก ตัวชี้วัด และเกณฑ์คะแนน สู่เครดิตสังคม (ตัวชี้วัดด้านการสร้างเสริมสุขภาพ ตัวชี้วัดด้านสถานะทางเศรษฐกิจและสังคม ตัวชี้วัดด้านการเสริมสร้างความเข้มแข็งหรือการพัฒนาทุนมนุษย์ และตัวชี้วัดด้านสิ่งแวดล้อม)

4 หลักการ

ของสิทธิประโยชน์

1. ไม่เอาคะแนนที่ชุมชนหรือองค์กรได้รับจากการประเมินมาจำกัดสิทธิหรือสวัสดิการที่ชุมชนหรือองค์กรพึงได้รับ แต่เป็นการให้แรงจูงใจเพื่อการพัฒนาชุมชนหรือองค์กร

2. คะแนนที่ได้รับจากการประเมินเป็นเพียงภาพสะท้อนแบบแผนพฤติกรรมของชุมชนหรือองค์กรไม่ใช่สิ่งที่สามารถสรุปได้ว่าชุมชนหรือองค์กรหนึ่งดีกว่าหรือแย่กว่าชุมชนหรือองค์กรหนึ่ง

3. การประเมินเครดิตสังคม รวมถึงการให้สิทธิประโยชน์นั้น มีเป้าหมายเพื่อโน้มน้าวให้ชุมชนหรือองค์กรเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ดังนั้นการให้สิทธิประโยชน์จึงเน้นหลักการสร้างแรงจูงใจ

4. สิทธิประโยชน์ที่มอบให้ชุมชนหรือองค์กรเป็นไปได้หลายรูปแบบ

สมัชชาคุณธรรม

คนดีมีพื้นที่ยืน ความดีมีพื้นที่ในสังคม

4 จังหวัด
คุณธรรมต้นแบบโดดเด่น
จังหวัดอุดรธานี
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
จังหวัดเชียงราย
และจังหวัดสุราษฎร์ธานี

6 เครือข่าย ทางสังคม
(ภาครัฐ ธุรกิจ เอกชน การศึกษา ประชาสังคม ศาสนา และสื่อมวลชน) เกิดรูปธรรมความสำเร็จการขับเคลื่อนคุณธรรมของกลุ่มเครือข่ายทั้ง 6 ภาคส่วน ที่สามารถถอดองค์ความรู้เพื่อเป็นแบบอย่างให้กับเครือข่าย

507 องค์กร
ให้ความสำคัญร่วมประกาศเจตนารมณ์ขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรมร่วมกัน

34 กลไก/เครือข่าย
จัดตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนคุณธรรม รวมถึงกลไกติดตามประเมินผล

เกิดแผน/แนวทาง
การส่งเสริมคุณธรรมของจังหวัดคุณธรรมตามบริบทของแต่ละจังหวัด เกิดกลไกการขับเคลื่อนภาควิชาการ ร่วมกับสถาบันการศึกษาทุกระดับ มีบทบาทสนับสนุนด้านวิชาการ อาทิ **การสำรวจสถานการณ์และต้นทุนคุณธรรมของจังหวัด**

400 แห่ง ครอบคลุม 5 ภาค
ถอดบทเรียนชุมชนท้องถิ่นต้นแบบด้านคุณธรรม “ความพอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา กตัญญู” จัดทำตัวชี้วัดร่วมของชุมชนท้องถิ่นต้นแบบด้านคุณธรรม มุ่งเอกภาพด้านคุณธรรม

178 องค์กร
ที่มีพฤติกรรมสะท้อนคุณธรรม ควรค่าแก่การยกย่องในงานสมัชชาคุณธรรมและตลาดนัดคุณธรรม ได้รับการยกย่อง เชิดชู บุคคล องค์กร เกิดการขยายผล

1,712 คน
เข้าร่วมงาน ณ หอศิลป์แห่งชาติ

36,736 คน
เข้าถึงการถ่ายทอดสด Facebook Live ของศูนย์คุณธรรม ความสำเร็จของกระบวนการสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 12 ภายใต้แนวคิด “**Sustainability with Moral: อยู่รอด อยู่ร่วม สังคมไทยเป็นสุขอย่างยั่งยืน**”

ประกาศเจตนารมณ์
และส่งมอบข้อเสนอเชิงนโยบายด้านคุณธรรมของภาคีสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 12 ต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม เกิดมติคณะรัฐมนตรีตามข้อเสนอของสมัชชาคุณธรรม

พัฒนาครอบครัวพลังบวกในสังคมไทย

พัฒนาครอบครัวพลังบวกและระบบพี่เลี้ยงที่ปรึกษาชุมชน

4 จังหวัด
ต้นแบบ แกนนำพลังบวก

(เชียงราย พระนครศรีอยุธยา อุดรธานี สุราษฎร์ธานี)
ร่วม**โครงงานวิจัยชุดแผนงานครอบครัวไทยไร้ความรุนแรง** พัฒนาครอบครัวพลังบวกผ่านหลักสูตรค่ายครอบครัวพลังบวก สร้างระบบพี่เลี้ยงที่ปรึกษาในชุมชนจากหน่วยงานท้องถิ่น นำเสนอรูปธรรมความสำเร็จของโครงการใน 4 จังหวัด และเป็นต้นแบบแก่จังหวัดอื่นๆ ที่สนใจ

8 จังหวัด
ขยายผล

(ลำปาง แพร่ ชัยนาท กาญจนบุรี บุรีรัมย์ พัทลุง นครศรีธรรมราช ราชบุรี)
ประกาศคำมั่นสัญญาในการขับเคลื่อนสร้างครอบครัวพลังบวก แกนนำร่วมอบรมใช้องค์ความรู้จากต้นทุนชีวิตในการพัฒนาครอบครัวพลังบวก

การดำเนินงานวิจัย
“ครอบครัวไทยไร้ความรุนแรง”
เกิดผลกระทบทั้งในระดับบุคคล ชุมชน/สังคม และนำเสนอร่างรายงานการวิจัยฯ เชื่อมกลไกการทำงานร่วมกับภาครัฐ เกิดความยั่งยืนในรูปแบบการพัฒนาแกนนำภาคท้องถิ่น ที่เรียกว่า **“ระบบพี่เลี้ยงในชุมชน”**

แกนนำ 80 คน

ร่วมแลกเปลี่ยนผลการดำเนินงาน **กิจกรรมครอบครัวพลังบวก** สู่กิจกรรมตลาดนัดความรัก ครอบครัวคุณธรรมพลังบวก จังหวัดกาญจนบุรี ครั้งที่ 1 ขยายผลโครงการและนำร่องกิจกรรมครอบครัวพลังบวกในพื้นที่กาญจนบุรี

พัฒนาคุณธรรมเชิงพื้นที่ (จังหวัดคุณธรรม)

121 คน
จาก 72 จังหวัด
เป็นผู้แทนกลไกคณะอนุกรรมการส่งเสริมคุณธรรมระดับจังหวัด ร่วมเวทีสร้างความเข้าใจแนวทางการขยายผลการขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรมปี 2565 สู่การบูรณาการงานร่วมกันอย่างเต็มรูปแบบ

23 จังหวัด
ขยายผล
จาก 4 จังหวัดคุณธรรมนำร่อง อบรมวิทยากรแกนนำการขับเคลื่อนคุณธรรมเชิงพื้นที่จังหวัดคุณธรรมให้กับจังหวัดที่สมัครใจ รายกลุ่มจังหวัดในแต่ละภูมิภาค เพื่อวิเคราะห์ต้นทุนคุณธรรม และวางแผนการขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรมของตนเองตามกระบวนการ 8 ขั้นตอน ในปี 2566

รางวัลคุณธรรม (Moral Awards)

สร้าง
แรงบันดาลใจ
ให้กับสังคมเป็นที่ประจักษ์ ผ่านการยกย่องเชิดชูบุคคล องค์กร/ชุมชน และสื่อส่งเสริมคุณธรรม จัด**พิธีมอบรางวัลคุณธรรม อวอร์ด ปี 2564 ในงานสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ**

ประเภท
สื่อ
9 ประเภท
26 ผลงาน

ประเภท
ชุมชน/องค์กร
จำนวน 75 แห่ง

นิทรรศการ
Hall of Fame
สื่อ บุคคล องค์กรและชุมชนที่ได้รับรางวัล จำนวน 226 ผลงาน

ประเภท
บุคคล
125 บุคคล

ยุทธศาสตร์ที่ 1

สมัชชาคุณธรรม
และความร่วมมือนานาชาติ

1. การขับเคลื่อนคุณธรรมเชิงพื้นที่และสมัชชาคุณธรรมระดับจังหวัด

1.1) การประชุมหารือภาคีเครือข่ายทางสังคมเพื่อเตรียมการขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรม ปีที่ 3 จำนวน 4 จังหวัด/ครั้ง ได้แก่ จังหวัดเชียงราย อุดรธานี พระนครศรีอยุธยา และสุราษฎร์ธานี โดยมีแกนนำหน่วยงาน องค์กรเครือข่ายเข้าร่วม รวมทั้งสิ้น 34 กลุ่มเครือข่ายทางสังคม มีผู้เข้าร่วมจำนวนทั้งสิ้น 548 คน จากจำนวน 393 องค์กร สรุปสาระสำคัญในแต่ละจังหวัดดังนี้

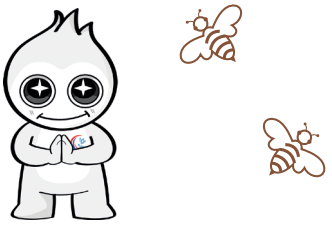
1) จังหวัดอุดรธานี สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดอุดรธานี และ 6 ภาคีเครือข่ายทางสังคม ณ ศาลากลางจังหวัดอุดรธานี มีหน่วยงานเข้าร่วม 92 หน่วยงาน จำนวนกว่า 120 คน ได้กำหนดกิจกรรม ติดตาม และประเมินผล เพื่อให้เกิดการเยี่ยมชม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ (กลไกเสริมพลัง) รวมถึงการพัฒนาแกนนำของหน่วยงาน องค์กร ชุมชนต้นแบบ เพื่อพัฒนาสู่แหล่งเรียนรู้ด้านคุณธรรม และร่วมกันกำหนดหลักเกณฑ์กระบวนการค้นหา ยกย่องเชิดชูบุคคล หน่วยงานต้นแบบด้านคุณธรรมในจังหวัดอุดรธานี เพื่อเป็นการยกย่องพฤติกรรมด้านคุณธรรม 5 ด้าน (พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา และกตัญญู) รวมถึงยกย่ององค์กร/ชุมชนต้นแบบด้านคุณธรรมที่โดดเด่น เพื่อสร้างการรับรู้ และขยายผลต่อไปในอนาคต

2) จังหวัดเชียงราย สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดเชียงราย และ 13 เครือข่ายทางสังคมจังหวัดเชียงราย ณ โรงแรมลักษณวรรณ รีสอร์ท จังหวัดเชียงราย มีผู้แทนองค์กรเครือข่ายต่างๆ 13 เครือข่าย เข้าร่วมจำนวนกว่า 190 คน จาก 139 หน่วยงาน เพื่อรับทราบผลการขับเคลื่อนฯ ปี 2564 และคืนข้อมูลทางวิชาการจากการจัดทำฐานข้อมูล และถอดบทเรียนหน่วยงานที่เข้าร่วมประกาศเจตนารมณ์ 213 แห่ง และประเมินติดตามเพื่อวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค ปัจจัยความสำเร็จในการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณธรรมเชิงพื้นที่จังหวัดเชียงราย พร้อมทั้งจัดทำข้อเสนอในการขับเคลื่อนการพัฒนาจังหวัดคุณธรรมเชียงรายปีที่ 3 ร่วมกับสถาบันการศึกษาในพื้นที่ร่วมดำเนินการ 3 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา วิทยาลัยเชียงราย มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง และมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย เกิดการระดมพลังสมองขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรมเชียงรายระยะต่อไป ใน 3 ประเด็น คือ 1) กิจกรรมร่วมที่เครือข่าย/ระหว่างเครือข่ายจะร่วมกันทำเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสู่จังหวัดคุณธรรมปีที่ 3 2) ข้อเสนอต่อหลักเกณฑ์การคัดเลือกบุคคล องค์กรต้นแบบเพื่อชื่นชมยกย่อง และ 3) ข้อเสนอต่อรูปแบบการจัดสมัชชาคุณธรรมและตลาดนัดคุณธรรมจังหวัดเชียงราย

3) จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และ 9 ภาคีเครือข่ายทางสังคม ณ โรงแรมอยุธยาแกรนด์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยมีผู้เข้าร่วม 85 คน จาก 59 หน่วยงาน โดยได้ผลักดันให้งานคุณธรรมเป็นวาระสำคัญในการดำเนินงานของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นการสร้างการรับรู้แบบองค์รวมในการขับเคลื่อนทั้งคุณธรรมเป้าหมายและคุณธรรมที่เกี่ยวข้องไปพร้อมกัน เป็นการเสริมพลัง (Empowerment) การขับเคลื่อนแก่คณะทำงานเครือข่าย ควบคู่กับการเสริมหนุนความรู้ การถอดบทเรียน การติดตามประเมินผล และการรวบรวมข้อมูลคุณธรรม เกิดการยกระดับความร่วมมือระหว่างเครือข่าย และสร้างความตระหนักถึงบทบาทของเครือข่ายที่มีส่วนเสริมหนุนเครือข่ายอื่น นอกจากนี้ ยังร่วมกันกำหนดหลักเกณฑ์กระบวนการค้นหา ยกย่องเชิดชูบุคคล หน่วยงานต้นแบบด้านคุณธรรมในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อเป็นการยกย่องพฤติกรรมด้านคุณธรรม 5 ด้าน (พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา และกตัญญู) รวมถึงยกย่ององค์กร/ชุมชนต้นแบบด้านคุณธรรมที่โดดเด่น เพื่อสร้างการรับรู้และขยายผลต่อไปในอนาคต

4) จังหวัดสุราษฎร์ธานี สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด และ 8 ภาคีเครือข่ายทางสังคม รวม 153 คน จาก 103 หน่วยงาน ณ โรงแรมวังใต้ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้ร่วมหารือการเตรียมการขับเคลื่อนสุราษฎร์ธานีจังหวัดคุณธรรม ปีที่ 3 ให้เกิดความต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ เกิดการผนึกกำลังบูรณาการ มีการคืนข้อมูลจากการรวบรวมฐานข้อมูลเครือข่าย การประเมินติดตามผลการนำประกาศเจตนารมณ์แปลงสู่การปฏิบัติในองค์กรที่ร่วมประกาศเจตนารมณ์ 104 หน่วยงาน การถอดบทเรียนองค์กร ชุมชน 50 กรณี/แห่ง และประเมินติดตามผลการขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรมช่วงที่ผ่านมา โดยมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และการแบ่งกลุ่มย่อยระดมความเห็นของแต่ละเครือข่าย และเกณฑ์การคัดเลือกบุคคล องค์กรคุณธรรมต้นแบบในจังหวัด และข้อเสนอต่อรูปแบบการจัดสมัชชาคุณธรรมและตลาดนัดคุณธรรม

1.2) จัดอบรมพัฒนาศักยภาพกลไกติดตามเสริมพลังแบบบูรณาการเพื่อการขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรม จำนวน 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงราย อุดรธานี พระนครศรีอยุธยา และสุราษฎร์ธานี ดังนี้

1) จังหวัดเชียงราย ณ โรงแรมโพธิ์วดล รีสอร์ท แอนด์สปาเชียงราย จังหวัดเชียงราย มีผู้เข้าร่วมจำนวน 45 คน มีการจัดกระบวนการเรียนรู้ แลกเปลี่ยน และระดมสมองทำแผนแบบบูรณาการเพื่อขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรมเชียงราย ให้เกิดความยั่งยืน พัฒนาศักยภาพกลไก ทำให้คณะทำงานเกิดพลังมุ่งมั่นในการพัฒนาระบบกลไกสู่การเปลี่ยนแปลง สร้างเมล็ดพันธุ์คนดีหัวใจอาสาให้เติบโตเป็นต้นแบบแก่สังคม โดยมุ่งหวังให้เกิดเครือข่ายคนดีขยายทั้งจังหวัด นำนวัตกรรมความดีไปโชว์ แชร์ เชื่อมในงานสมัชชาคุณธรรมจังหวัด และส่งต่อสู่เยาวชนคนรุ่นใหม่ โดยตั้งเป้าให้จังหวัดเชียงรายเป็นพี่เลี้ยงในการพัฒนาแก่จังหวัดอื่นต่อไป

2) จังหวัดอุดรธานี ณ ศูนย์ประชุมมณฑาทิพย์ จังหวัดอุดรธานี มีผู้เข้าร่วมจำนวน 40 คน เป้าหมายที่ขับเคลื่อนคุณธรรมจังหวัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งส่งเสริม สนับสนุน การประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภาคีเครือข่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินงานของคณะทำงานฯ เกิดการขับเคลื่อนอย่างต่อเนื่อง และสามารถเป็นกลไกที่สนับสนุนการขับเคลื่อน

จังหวัดคุณธรรมให้บรรลุเป้าหมายการเป็นจังหวัดคุณธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ

3) จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ณ โรงแรมเดอะ คาวาลิ คาซ่า รีสอร์ท มีผู้เข้าร่วมจำนวน 30 คน เกิดการพัฒนาศักยภาพกลไกผ่านกระบวนการเรียนรู้การทำงานแบบเสริมพลังจังหวัดคุณธรรม ทำให้มีทักษะการติดตามประเมินผลแบบเสริมพลัง เรียนรู้การออกแบบกระบวนการเสริมพลังแบบมีส่วนร่วม พร้อมทั้งให้คณะทำงานฯ ได้ร่วมระดมสมองบูรณาการแผนดำเนินงานเพื่อการขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรมในปีที่ 3 โดยกำหนดบทบาทและแนวทางการเสริมพลังให้เครือข่ายทางสังคมทั้ง 9 เครือข่าย เกิดการส่งเสริมองค์กรของตนให้เป็นองค์กรคุณธรรม เชื่อมประสานเครือข่าย เยี่ยมชม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ยกย่องชื่นชม ให้คำปรึกษาแนะนำให้ข้อเสนอแนะ ชวนคิดวิเคราะห์สังเคราะห์ตนเอง/ต้นแบบสนับสนุนกันและกัน

4) จังหวัดสุราษฎร์ธานี ณ โรงแรมวังใต้ จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีผู้เข้าร่วมจำนวน 52 คน โดยการจัดกระบวนการเรียนรู้ แลกเปลี่ยนข้อคิดเห็น และระดมสมองเพื่อจัดทำแผนบูรณาการ ในการขับเคลื่อนส่งเสริมคุณธรรมในพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานีอย่างยั่งยืน เพื่อพัฒนาศักยภาพกลไกคณะทำงานให้เกิดพลังมุ่งมั่นในการพัฒนาระบบกลไกสู่การเปลี่ยนแปลง ให้เกิดความเข้มแข็งในคณะทำงาน และแกนนำการขับเคลื่อนเครือข่ายทางสังคมของเมืองคนดี พร้อมติดอาวุธการเสริมพลังใจต่อการทำงานด้านคุณธรรมด้วยพลังแห่งความดีและจิตอาสาเพื่อส่วนรวม

1.3) จัดงานสมัชชาคุณธรรมและตลาดนัดคุณธรรมระดับจังหวัด ปีที่ 3 โดยภายในงานได้มีการมอบโล่รางวัลประกาศยกย่องบุคคลที่มีพฤติกรรมด้านคุณธรรมควรค่าแก่การยกย่องในจังหวัด และองค์กรต้นแบบด้านคุณธรรม และการมอบเกียรติบัตรแก่หน่วยงานองค์กรภาคีร่วมสนับสนุนการจัดนิทรรศการนำเสนอผลงานด้านการส่งเสริมคุณธรรม และได้รับเกียรติจาก นายอิทธิพล คุณปลื้ม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม กล่าวแสดงความยินดีแก่ผู้ได้รับการยกย่อง ร่วมกับองค์กรเครือข่ายทางสังคมของทั้ง 4 จังหวัด ได้แก่ เชียงราย อุดรธานี พระนครศรีอยุธยา และสุราษฎร์ธานี ดังนี้

1) จังหวัดเชียงราย ภายใต้แนวคิด “3 ปี การขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรมเชียงราย : ร่วมสร้างจิตสำนึกดี สิ่งแวดล้อมดี มีวินัยใส่ใจส่วนรวม” ในรูปแบบไฮบริดออนไลน์ ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย เพื่อเป็นเวทีกลางการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การนำเสนอผลงานความสำเร็จขององค์กรเครือข่ายคุณธรรม การประกาศยกย่องบุคคล องค์กรต้นแบบด้านคุณธรรม และการจัดนิทรรศการนำเสนอผลงานขององค์กรเครือข่ายคุณธรรมจังหวัดเชียงราย และการบรรยายพิเศษ“การขับเคลื่อนมติสมัชชาคุณธรรมสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน” โดย รศ.นพ.สุริยเดว ทรีปาตี ผู้อำนวยการศูนย์คุณธรรม

นอกจากนี้ มีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในเวที “3 ปี ชาวเชียงรายได้อะไรจากการขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรม” การนำเสนอผลสำเร็จการขับเคลื่อนคุณธรรมของ 13 เครือข่าย พร้อมส่งมอบมติสมัชชาคุณธรรมจังหวัดเชียงรายต่อผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย และส่งมอบข้อเสนอต่อรองศาสตราจารย์สุริยเดว ทรีปาตี ผู้อำนวยการศูนย์คุณธรรม ได้มีการประกาศเจตนารมณ์รวมพลังขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมขององค์กรขยายผล จำนวน 58 องค์กร และจัดแสดงนิทรรศการ “ตลาดนัดคุณธรรม” ของภาคีเครือข่ายจำนวนกว่า 70 บูธ มีกิจกรรมประกาศยกย่อง เชิดชู บุคคลผู้มีพฤติกรรมควรค่าแก่การยกย่อง ชุมชนต้นแบบและองค์กรต้นแบบด้านคุณธรรมในจังหวัดเชียงราย เป็นบุคคล จำนวน 32 ราย ชุมชนต้นแบบด้านคุณธรรม 3 แห่ง องค์กรต้นแบบด้านคุณธรรม จำนวน 42 แห่ง

2) จังหวัดอุดรธานี ภายใต้แนวคิด “3 ปี การขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรม : สืบสานวิถีวัฒนธรรมท้องถิ่น สร้างจิตสำนึกที่ดี ส่งเสริมความมีวินัย ใส่ใจประโยชน์ส่วนรวม” ในรูปแบบไฮบริดออนไลน์ ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี และรองศาสตราจารย์สุริยเดว ทรีปาตี ผู้อำนวยการศูนย์คุณธรรม ได้บรรยายพิเศษ “การขับเคลื่อนมติสมัชชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน” รวมทั้งมีเวทีเสวนาแลกเปลี่ยน “3 ปี ชาวอุดรธานี ได้อะไรจากการขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรม” เพื่อรับฟังข้อคิดเห็นจากทุกภาคส่วน และนำเสนอผลสำเร็จการขับเคลื่อนคุณธรรมของ 6 เครือข่าย การจัดแสดงนิทรรศการโมเดลการส่งเสริมคุณธรรมในส่วน “ตลาดนัดคุณธรรม” ของภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนกว่า 50 บูธ โดยมีผู้เข้าร่วมงานจำนวนประมาณ 950 คน หน่วยงานองค์กรเครือข่าย 6 ภาคส่วนกว่า 100 หน่วยงาน ได้ร่วมแสดงพลังความร่วมมือขององค์กรเครือข่าย 6 ภาคส่วน ประกาศเป็นมติสมัชชาคุณธรรมจังหวัดอุดรธานี เพื่อต่อยอดขยายผลการขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรมสู่การเป็น

เมือง MICE SMART & MORAL CITY นำโดย นายธีทัต พิมพา วัฒนธรรมจังหวัดอุดรธานี พร้อมส่งมอบข้อเสนอเชิงนโยบายต่อผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี โดย นายวันชัย จันทร์พร รองผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี เป็นผู้รับมอบ และส่งมอบข้อเสนอต่อสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ โดย รองศาสตราจารย์สุริยเดว ทรีปาตี เป็นผู้รับมอบเพื่อนำไปผลักดันเป็นข้อเสนอเชิงนโยบายต่อรัฐบาล และคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติต่อไป

3) จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ภายใต้แนวคิด “3 ปี แห่งความสำเร็จ การขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรม : ชาวอยุธยามีวินัย ใส่ใจส่วนรวม” ในรูปแบบไฮบริดออนไลน์ ณ ศูนย์การค้าอยุธยาซิตี้พาร์ค จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และรองศาสตราจารย์สุริยเดว ทรีปาตี ผู้อำนวยการศูนย์คุณธรรม บรรยายพิเศษ “การขับเคลื่อนมติสมัชชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน” โดยได้มีพิธีลงนามและประกาศ

เจตนารมณ์ความร่วมมือการขับเคลื่อนสังคมคุณธรรม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อขยายผลการขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรม ร่วมกันจำนวน 59 หน่วยงาน และรองผู้ว่าราชการจังหวัด ให้เกียรติมอบโล่รางวัลประกาศยกย่องบุคคลที่มีพฤติกรรมด้านคุณธรรมควรค่าแก่การยกย่องในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 9 คน และองค์กรต้นแบบด้านคุณธรรม จำนวน 9 องค์กร การนำเสนอผลสำเร็จการขับเคลื่อนคุณธรรมของ 9 เครือข่าย ผ่านบูธนิทรรศการองค์กรต้นแบบการส่งเสริมคุณธรรม

การจัดตลาดนัดคุณธรรมของภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนกว่า 30 บูธ มีการแสดงพลังความร่วมมือของทุกเครือข่ายที่จะผนึกกำลังขับเคลื่อนคุณธรรมระยะต่อไป และสรุปเป็นมติสมัชชาคุณธรรมมีสาระสำคัญ 3 ข้อ ได้แก่ 1) การผลักดันการขับเคลื่อนการส่งเสริมจังหวัดพระนครศรีอยุธยาให้เป็นวาระ โดยมีสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดและสำนักงานจังหวัดจัดทำแผนงาน/โครงการบรรจุในแผนพัฒนาจังหวัดและแผนปฏิบัติราชการประจำปี 2) ให้มีการจัดตั้งศูนย์ประสานงานเครือข่ายคุณธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อเป็นศูนย์การขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรม และ 3) กำหนดให้วันที่ 4 สิงหาคม ของทุกปี เป็นวันคุณธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ส่งต่อเป็นข้อเสนอเชิงนโยบายด้านคุณธรรมต่อจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ต่อยอดขยายผลการขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรมสู่การเป็น “อยุธยา SMART MORAL CITY” โดยนางสาวนุชนาถ ประทีปธีรานันต์ รองผู้ว่าราชการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา รับมอบข้อเสนอของผู้แทน 9 เครือข่ายทางสังคม และส่งมอบข้อเสนอต่อสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ โดยรองศาสตราจารย์สุริยเดว ทรีปาตี เป็นผู้แทนรับมอบ เพื่อนำไปผลักดันเป็นข้อเสนอเชิงนโยบายต่อรัฐบาล และคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติต่อไป

4) จังหวัดสุราษฎร์ธานี ภายใต้แนวคิด “3 ปี การขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรมสุราษฎร์ธานี เมืองคนดี มีวินัย ใส่ใจส่วนรวม” ณ โรงแรมวังใต้ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

เพื่อเป็นเวทีกลางการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การนำเสนอผลงานความสำเร็จขององค์กรเครือข่ายคุณธรรม การประกาศยกย่องบุคคล องค์กรต้นแบบด้านคุณธรรม และการจัดนิทรรศการนำเสนอผลงานขององค์กรเครือข่ายคุณธรรมจังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้รับเกียรติจาก นายวีระ โรจน์พจนรัตน์ ที่ปรึกษาคณะกรรมการศูนย์คุณธรรม และอดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม ให้เกียรติเป็นผู้มอบเกียรติบัตรให้แก่กองทุนสวัสดิการชุมชนต้นแบบด้านคุณธรรมและธรรมาภิบาล จำนวน 14 กองทุน โดยมีผู้เข้าร่วมงานจำนวนกว่า 550 คน

โดยได้มีพิธีลงนามและประกาศเจตนารมณ์ความร่วมมือการขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมจังหวัดสุราษฎร์ธานีขององค์กรขยายผล การขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรมเพิ่มเติมจากปี 2563 ที่ประกาศเจตนารมณ์ 104 หน่วยงาน อีกจำนวน 48 หน่วยงานในปี 2565 และรองศาสตราจารย์สุริยเดว ทรีปาตี ผู้อำนวยการศูนย์คุณธรรม บรรยายพิเศษ “การขับเคลื่อนมติสมัชชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน”

การจัดงานครั้งนี้ มีการนำเสนอผลสำเร็จการขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรมภาพรวม 3 ปี และทิศทางการขับเคลื่อนระยะต่อไปของจังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยทีมวิชาการ และการแสดงพลังความร่วมมือของ 8 เครือข่าย ประกาศมติสมัชชาคุณธรรมสุราษฎร์ธานี พร้อมส่งมอบข้อเสนอเชิงนโยบายด้านคุณธรรมแก่นายนันธวัช เจริญวรรณ รองผู้ว่าราชการจังหวัด และส่งมอบข้อเสนอเชิงนโยบายของจังหวัดสุราษฎร์ธานีสู่งานสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ โดยผู้แทนศูนย์คุณธรรม

2. การขับเคลื่อนสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ

มีกระบวนการดำเนินการ ดังนี้

2.1) จัดประชุมระดมความเห็นภาคีเครือข่ายทางสังคมขับเคลื่อนสังคมไทย 3 ประเด็นหลัก ได้แก่ สถานการณ์คุณธรรมที่เกี่ยวข้องกับชุมชนและสังคมไทย ความคืบหน้าตามมติสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 11 ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อการส่งเสริมและขับเคลื่อนชุมชนเข้มแข็งเป็นสุข มีผู้เข้าร่วมแลกเปลี่ยน จำนวน 300 คน

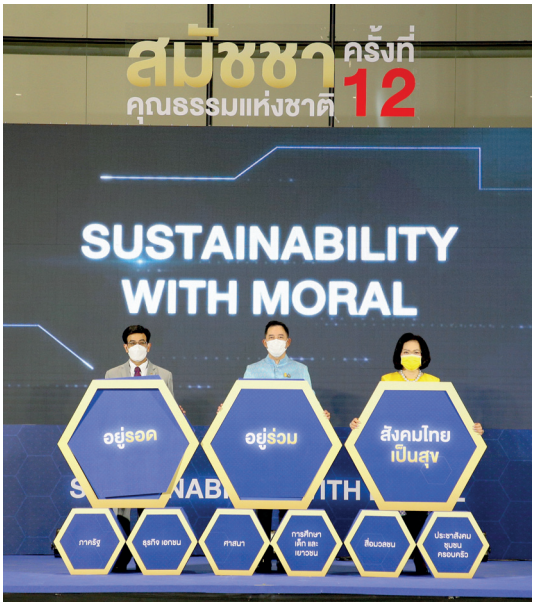

โดยมีวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิมาให้ข้อคิดเห็นและเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ Zoom ได้อภิปรายให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม เพื่อรวบรวมสังเคราะห์ข้อมูล จัดทำเป็นร่างข้อเสนอของแต่ละเครือข่ายของ 6 กลุ่มเครือข่าย

2.2) จัดแถลงข่าวการจัดงานสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 12 เมื่อวันที่ 17 สิงหาคม 2565 ณ โรงแรมสวิสโฮเทล กรุงเทพฯ รัชดา ได้รับเกียรติจากนายอิทธิพล คุณปลื้ม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม เป็นประธานการแถลงข่าว รองศาสตราจารย์สุริยเดว ทรีปาตี ผู้อำนวยการศูนย์คุณธรรม นำเสนอกรอบแนวคิดและรูปแบบการจัดงานสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 12 ภายใต้แนวคิด “Sustainable with Moral : อยู่รอด อยู่ร่วม สังคมไทยเป็นสุขอย่างยั่งยืน”

2.3) จัดงานสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 12 ศูนย์คุณธรรม ร่วมกับ กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม และหน่วยงานภาคีเครือข่ายทางสังคม 6 ภาคส่วนทั่วประเทศ จัดงานสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 12 ภายใต้แนวคิด “Sustainability with Moral: อยู่รอด อยู่ร่วม สังคมไทยเป็นสุขอย่างยั่งยืน” ในรูปแบบไฮบริดออนไลน์ ระหว่างวันที่ 24-25 สิงหาคม 2565 ณ หอศิลป์แห่งชาติ กระทรวงวัฒนธรรม โดยคุณหญิงปัทมา ลีสวัสดิ์ตระกูล ประธานกรรมการศูนย์คุณธรรม กล่าวต้อนรับ และนายอิทธิพล คุณปลื้ม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม กล่าวเปิดงานและปาฐกถาพิเศษ “ทิศทางใหม่ สังคมไทยพลิกวิกฤตเป็นโอกาสได้อย่างไร” โดยมีรองศาสตราจารย์สุริยเดว ทรีปาตี ผู้อำนวยการศูนย์คุณธรรม ผู้บริหาร และผู้แทนภาคีเครือข่ายสมัชชาคุณธรรม มีผู้เข้าร่วมงาน ณ หอศิลป์แห่งชาติ และผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ Zoom รวมจำนวน 1,712 คน ผู้เข้าถึงการถ่ายทอดสด Facebook Live ของศูนย์คุณธรรม

จำนวน 36,736 คน ผลการดำเนินงานกิจกรรมสำคัญของงาน ดังนี้

1) เวทีสร้างการรับรู้การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านการส่งเสริมคุณธรรม นำเสนอผลสำเร็จการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2559-2565) โดย นายเกรียงศักดิ์ บุญประสิทธิ์ อธิบดีกรมการศาสนา เลขานุการคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ, ทิศทางและสาระสำคัญการขับเคลื่อน แผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566-2570), สาระสำคัญแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ 2 โดย ดร.ประเสริฐ เล็กสรรเสริญ ประธานอนุกรรมการด้านวิชาการการส่งเสริมคุณธรรมของ

สังคมไทย เครื่องมือสำคัญในการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมฯ โดยรองศาสตราจารย์สุริยเดว ทรีปาตี ผู้อำนวยการศูนย์คุณธรรม

2) เวทีแลกเปลี่ยนความเห็นห้องย่อยของ 6 กลุ่มเครือข่ายทางสังคม ได้แก่ เครือข่ายองค์กรภาครัฐ เครือข่ายภาคธุรกิจเอกชน เครือข่ายองค์กรศาสนา เครือข่ายองค์กรสื่อมวลชน เครือข่ายองค์กรการศึกษา เด็กและเยาวชน และเครือข่ายภาคประชาสังคม ชุมชน ครอบครัว

3) งานแสดงผลสำเร็จการขับเคลื่อนคุณธรรม "ตลาดนัดคุณธรรม" ขององค์กรเครือข่ายทางสังคม 6 เครือข่าย 40 บูธ บูธนิทรรศการองค์ความรู้กลาง 10 บูธ และนิทรรศการ Hall of fame สื่อ บุคคล องค์กร และชุมชนต้นแบบที่ได้รับรางวัลกว่า 200 บุคคล/ผลงาน

4) การพูดคุยสร้างแรงบันดาลใจในการทำความดี Moral Talk ของบุคคลและศิลปิน นักแสดง โดย คุณไดอาน่า จงจินตนาการ ผู้ก่อตั้งเพจ "เราต้องรอด" คุณสายธาร นิยมการณ์ ดาราจิตอาสาและทีมนักกีฬาทีมชาติไทย อาทิ คุณวิลาวรรณ อภิญญาพงศ์ คุณทัดดาว นึกแจ้ง และคุณปลื้มจิตร์ ถินขาว พูดคุยสร้างแรงบันดาลใจกับเยาวชนคนรุ่นใหม่ รวม 5 คน

5) พิธีมอบรางวัลคุณธรรมอวอร์ด ปี 2565 ประเภทสื่อ 9 ประเภท จำนวน 26 รางวัล ประเภทชุมชนและองค์กร จำนวน 75 แห่ง ประเภทบุคคล จำนวน 125 แห่ง และนิทรรศการ Hall of fame สื่อ บุคคล องค์กรและชุมชนต้นแบบที่ได้รับรางวัลกว่า 226 บุคคล/ผลงาน

6) การประกาศเจตนารมณ์และส่งมอบข้อเสนอเชิงนโยบายด้านคุณธรรม ของภาคีสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 12 ต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรมในฐานะรองประธานคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ

3. การขยายผลจังหวัดส่งเสริมคุณธรรมในระยะต่อไป

3.1) เวทีสร้างความเข้าใจแนวทางการขยายผลการขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรม ปี 2565 ต่อเนื่องในปี 2566 มีผู้แทนกลไกคณะอนุกรรมการส่งเสริมคุณธรรมระดับจังหวัด จากตัวแทนสำนักงานวัฒนธรรม

จังหวัดทั่วประเทศ จำนวน 72 จังหวัด มีผู้เข้าร่วม จำนวน 121 คน เข้าร่วมแลกเปลี่ยน สร้างความเข้าใจ สอบถามความพร้อมด้านต้นทุน ทรัพยากร เครือข่าย และความพร้อมของทีมฝ่ายเลขานุการในจังหวัด (สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด) และหารือแนวทางการขยายผลการขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรมที่จะบูรณาการงานร่วมกับศูนย์คุณธรรมเต็มรูปแบบในระยะต่อไป

3.2) จัดอบรมวิทยากรแกนนำการขับเคลื่อนคุณธรรมเชิงพื้นที่จังหวัดคุณธรรม โดยได้เตรียมการจัดอบรมเป็นกลุ่มจังหวัดในแต่ละภูมิภาค รวม 21 จังหวัด ใน 4 ภูมิภาค/ครั้ง โดยมีจังหวัดที่เข้าร่วมขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรมจำนวน 21 จังหวัด จาก 4 ภูมิภาค ดังนี้

ภาคเหนือ พิจิตร กำแพงเพชร ลำปาง แพร่ เพชรบูรณ์ น่าน

ภาคกลาง ระยอง ชัยนาท ชลบุรี สุพรรณบุรี สิงห์บุรี

ภาคอีสาน นครพนม กาฬสินธุ์ สุรินทร์ บุรีรัมย์ ขอนแก่น ศรีสะเกษ มุกดาหาร มหาสารคาม

ภาคใต้ พังงา นครศรีธรรมราช

ศูนย์คุณธรรม ได้มีแผนเตรียมการขยายผลจังหวัดส่งเสริมคุณธรรม ในปี 2566 โดยจัดอบรมวิทยากรแกนนำการขับเคลื่อนคุณธรรมเชิงพื้นที่จังหวัดคุณธรรมของจังหวัดที่สมัครใจ เป็นกลุ่มจังหวัดในแต่ละภูมิภาค เพื่อวิเคราะห์ต้นทุนคุณธรรม และวางแผนการทำงานขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรมของตนเองตามกระบวนการ 8 ขั้นตอน ในแต่ละภูมิภาค ดังนี้

1) จัดอบรมวิทยากรแกนนำการขับเคลื่อนคุณธรรมเชิงพื้นที่จังหวัดคุณธรรม (กลุ่มภาคเหนือ) มีผู้แทนเครือข่ายทางสังคมผู้ผ่านการอบรม จำนวน 53 คน จาก 7 จังหวัดภาคเหนือ ทั้งนี้ รองศาสตราจารย์สุริยเดว ทรีปาตี ผู้อำนวยการศูนย์คุณธรรม ร่วมบรรยายหัวข้อ “ทิศทางเชิงนโยบายและความคาดหวังการขับเคลื่อนและขยายผลจังหวัดส่งเสริมคุณธรรม” รวมทั้งได้มีการเสวนาหลักคิดกระบวนการและปัจจัยผลสำเร็จจากบทเรียนการขับเคลื่อนจังหวัดส่งเสริมคุณธรรมนำร่องในปี 2559–2565 ของภาคเหนือ รวมทั้งมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กรณีตัวอย่างการขับเคลื่อนคุณธรรมของเครือข่ายทางสังคม โดยเฉพาะในภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชนและภาคประชาสังคม มีกิจกรรมแบ่งกลุ่มย่อยรายจังหวัด เพื่อระดมความเห็นร่วมกัน พร้อมกับวางแผนเตรียมความพร้อมในการนำเสนอแผนปฏิบัติการ เพื่อเตรียมขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรมในปี 2566

2) จัดอบรมวิทยากรแกนนำการขับเคลื่อนคุณธรรมเชิงพื้นที่ จังหวัดคุณธรรม (กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ) มีแกนนำเครือข่าย คณะกรรมการคณะทำงานขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรมและกลไกคณะอนุกรรมการส่งเสริมจังหวัดคุณธรรม จาก 11 จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีการบรรยายทิศทางเชิงนโยบาย “ความคาดหวังการขับเคลื่อนและขยายผลจังหวัดส่งเสริมคุณธรรม” โดย รองศาสตราจารย์สุริยเดว ทรีปาตี ได้ฉายภาพสถานการณ์คุณธรรมของสังคมไทย พร้อมทั้งยกตัวอย่างการขับเคลื่อนงานของศูนย์คุณธรรมตามบทบาทภารกิจ โดยยึดหลัก “HONEY BEE MODEL” ซึ่งผู้เข้ารับการอบรมได้เข้าใจหลักคิดกระบวนการ และปัจจัยผลสำเร็จจากบทเรียนการขับเคลื่อนจังหวัดส่งเสริมคุณธรรมนำร่อง และแนวทางกระบวนการขับเคลื่อนแผนส่งเสริมจังหวัดคุณธรรม 8 ขั้นตอนสู่ความสำเร็จ

3) จัดอบรมวิทยากรแกนนำการขับเคลื่อนคุณธรรมเชิงพื้นที่จังหวัดคุณธรรม (กลุ่มภาคกลาง) มีผู้แทนเข้าร่วม จำนวนกว่า 33 คน จาก 6 แกนนำเครือข่ายจังหวัดภาคกลาง ทำให้เครือข่ายทางสังคมเกิดความเข้าใจทิศทางเชิงนโยบายการขับเคลื่อนและขยายผลการส่งเสริมคุณธรรม เข้าใจถึงหลักคิด กระบวนการ และปัจจัยความสำเร็จจากบทเรียนการขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรมนำร่อง ปี 2558-2565 (ภาคกลาง) และเป็นเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้กรณีตัวอย่างการขับเคลื่อนคุณธรรมของเครือข่ายทางสังคม โดยเฉพาะภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคการศึกษา และภาคประชาสังคม/ชุมชน พร้อมทั้งมีกระบวนการกลุ่มเพื่อร่วมกันวิเคราะห์ต้นทุนความพร้อมการขับเคลื่อนคุณธรรมของแต่ละจังหวัด และร่วมวางแผนปฏิบัติการเพื่อเตรียมการขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรมของแต่ละจังหวัดในปี 2566 ต่อไป

4) จัดประชุมเชิงปฏิบัติการขับเคลื่อนคุณธรรมเชิงพื้นที่จังหวัดคุณธรรม (กลุ่มภาคใต้) ร่วมกับผู้แทนเครือข่ายทางสังคมจาก 4 จังหวัดภาคใต้ ได้มีการร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กรณีตัวอย่างการขับเคลื่อนคุณธรรมของเครือข่ายทางสังคมทั้ง 3 กรณีตัวอย่าง ได้แก่ เครือข่ายหน่วยงานภาครัฐ การบริหารจัดการกลไกเครือข่ายทางสังคม และการแบ่งกลุ่มย่อยเพื่อวิเคราะห์ต้นทุน ความพร้อม ตามกระบวนการขับเคลื่อนคุณธรรมของแต่ละจังหวัด และวางแผนเตรียมการ แผนปฏิบัติการ เพื่อเตรียมขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรม ในปี 2566 ทั้งนี้ ได้มีการนำเสนอต้นทุน ความพร้อม และแผนความร่วมมือในการขับเคลื่อนคุณธรรมของแต่ละจังหวัดในปี 2565 และปีต่อไป

4. สนับสนุนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ 1

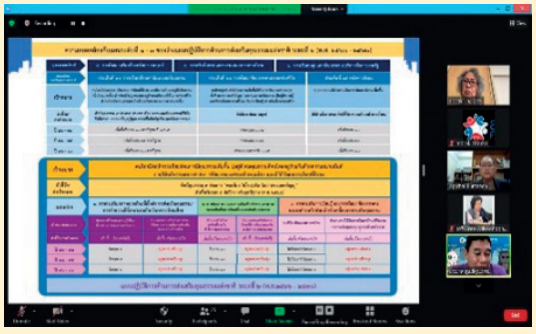
4.1) สนับสนุนกระบวนการจัดทำร่างแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ 2 โดยศูนย์คุณธรรม ร่วมกับกรมการศาสนาจัดทำร่างแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ 2 และนำเข้าที่ประชุมคณะอนุกรรมการด้านวิชาการการส่งเสริมคุณธรรมของสังคมไทย เพื่อพิจารณาก่อนนำเสนอคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติต่อไป

4.2) สนับสนุนกลไกคณะกรรมการ/คณะอนุกรรมการในคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ

1) การประชุมคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 1/2565 นายวิษณุ เครืองาม รองนายกรัฐมนตรี ประธานกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ เป็นประธานการประชุมคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 1/2565 โดยมีนายอิทธิพล คุณปลื้ม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม รองประธานกรรมการคนที่ 1 นายเกรียงศักดิ์ บุญประสิทธิ์ อธิบดีกรมการศาสนา เลขานุการ รองศาสตราจารย์สุริยเดว ทรีปาตี ผู้อำนวยการศูนย์คุณธรรม คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เข้าร่วมประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ Zoom ณ กระทรวงวัฒนธรรม ที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบร่างแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566-2570) เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

2) การประชุมคณะอนุกรรมการด้านวิชาการการส่งเสริมคุณธรรมในสังคมไทย ครั้งที่ 1/2565 เมื่อวันที่ 25 มกราคม 2565 ศูนย์คุณธรรม นำโดย รองศาสตราจารย์สุริยเดว ทรีปาตี ผู้อำนวยการศูนย์คุณธรรม ในฐานะรองประธานฯ เข้าร่วมประชุมคณะอนุกรรมการด้านวิชาการการส่งเสริมคุณธรรมในสังคมไทย ครั้งที่ 3/2564 โดยมี ศาสตราจารย์อภิชัย พันธเสน เป็นประธานการประชุมฯ พร้อมด้วยคณะอนุกรรมการฯ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เข้าร่วมประชุมจำนวนกว่า 30 คน ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ Zoom โดยที่ประชุมได้พิจารณารายละเอียดและให้ข้อเสนอแนะต่อร่างแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ 2 พ.ศ. 2566-2570 เพื่อปรับปรุงรายละเอียดให้สมบูรณ์ก่อนการนำเสนอคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ

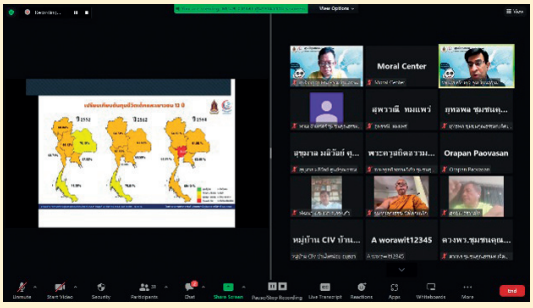

4.3) สนับสนุนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์และแผนปฏิรูปประเทศ ด้านวัฒนธรรม กีฬา แรงงาน และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

1) ถอดบทเรียนการขับเคลื่อนชุมชน องค์กรท้องถิ่นคุณธรรมต้นแบบ และจัดพิมพ์เป็นหนังสือองค์ความรู้ จำนวน 1,200 เล่ม พร้อมทั้งจัดส่งไปยังชุมชนคุณธรรมต้นแบบ 205 แห่ง และสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดทุกจังหวัด

2) การยกระดับต่อยอดชุมชนเดิมในปี 2564 ได้จัดอบรมผู้แทนเครือข่ายชุมชนท้องถิ่นคุณธรรมต้นแบบที่ได้รับการคัดเลือกและถอดบทเรียนเผยแพร่ในปี 2564 ที่เข้าร่วมโครงการเสริมสร้างศักยภาพพี่เลี้ยงชุมชน เพื่อการส่งเสริมคุณธรรมอย่างยั่งยืน จำนวน 5 ครั้ง

3) เสริมสร้างความเข้มแข็งให้ท้องถิ่นในการขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรม ศูนย์คุณธรรมร่วมกับสำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กรมการศาสนา กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น และ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) **ดำเนินการถอดบทเรียนชุมชนท้องถิ่นที่เป็นต้นแบบ**

ด้านคุณธรรม “ความพอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา กตัญญู” จำนวน 400 แห่งและครอบคลุมพื้นที่ 5 ภาค (ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลางและตะวันตก กรุงเทพ ปริมณฑลและตะวันออก และภาคใต้) โดยการถอดบทเรียนการดำเนินงาน มีการจัดทำตัวชี้วัดร่วมของชุมชนท้องถิ่นต้นแบบด้านคุณธรรม เพื่อมุ่งสู่เป้าหมายเรื่องคุณธรรมอย่างมีเอกภาพ ประกอบด้วย 1) มีหลักคุณธรรมร่วม 2) การมีส่วนร่วมของประชาชน 3) การมีผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน 4) การมีผลกระทบเกิดขึ้นในวงกว้าง 5) การมีเป้าหมายความยั่งยืน เพื่อเป็นองค์ความรู้ที่สามารถนำไปขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรมและขยายผลในชุมชนท้องถิ่นให้เกิดการเสริมสร้างความเข้มแข็งในการขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรม รวมทั้งการพัฒนากลไกการเป็นแหล่งเรียนรู้และระบบพี่เลี้ยงชุมชน

4) เข้าร่วมจัดนิทรรศการ งานแถลงข่าวผลการปฏิรูปประเทศด้านวัฒนธรรม กีฬา แรงงาน และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2565 ณ ศูนย์การค้าไอคอนสยาม

5. การส่งเสริมความร่วมมือนานาชาติ

จัดประชุมผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพิจารณา (ร่าง) รายงานข้อมูลผลการศึกษากระบวนการปลูกฝังคุณธรรมของหน่วยงานส่งเสริมคุณธรรมในกลุ่มประเทศอาเซียน โดยมีการพิจารณารายละเอียดการรวบรวม สังเคราะห์องค์ความรู้กระบวนการส่งเสริมคุณธรรมของหน่วยงานภาคีเครือข่ายระดับอาเซียนเพื่อการเผยแพร่ขยายผลและการรวบรวมจัดทำฐานข้อมูลแกนนำองค์กรภาคีเครือข่ายคุณธรรมระดับอาเซียนเพื่อการเชื่อมโยงข้อมูลและการสื่อสารเผยแพร่ มีผู้ทรงคุณวุฒิจากกลุ่มความร่วมมืออาเซียน กองการต่างประเทศ สป.พม. (ผู้ทรงคุณวุฒิ) และนักวิชาการอิสระ พร้อมด้วยคณะนักวิจัยจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผู้บริหารเจ้าหน้าที่ศูนย์คุณธรรม เข้าร่วมจำนวน 12 คน ผลการประชุมได้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงรายงานข้อมูลผลการศึกษากระบวนการปลูกฝังคุณธรรมของหน่วยงานส่งเสริมคุณธรรมในกลุ่มประเทศอาเซียนในส่วนต่าง ๆ เพื่อนำไปปรับปรุงเล่มรายงานฉบับสมบูรณ์

ยุทธศาสตร์ที่ 2

ส่งเสริมวิทยากรคุณธรรมและ **พัฒนากระบวนการ** รับรององค์กรคุณธรรม

1. ส่งเสริมการพัฒนาองค์กรคุณธรรมสู่มาตรฐานคุณธรรม

1.1 เกิดความร่วมมือกับหน่วยงานภาคีเชิงนโยบายเครือข่ายภาครัฐและรัฐวิสาหกิจ เช่น 1) องค์การสะพานปลา ประชุมทำแผนความร่วมมือในการพัฒนามาตรฐานคุณธรรมและกระบวนการรับรององค์การสะพานปลา เครือข่ายเรือประมงให้เป็นประมงคุณธรรม 2) สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ความร่วมมือการนำมาตรฐานกลางไปสู่การปฏิบัติ 3) คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประชุมติดตามผลกิจกรรมของคณะฯ เพื่อเป็นคณะแพทย์คุณธรรมต้นแบบ และมีเป้าหมายในการผลิตนักศึกษาแพทย์ทุกคนให้มีคุณธรรม โดยได้ดำเนินการแล้ว ดังนี้

1) องค์การสะพานปลา ลงนาม MOU “โครงการประมงคุณธรรม” ยกระดับคุณธรรมในองค์กร พี่น้องชาวประมง ได้ลงนามบันทึกข้อตกลง (MOU) โครงการประมงคุณธรรม เพื่อส่งเสริม สนับสนุน และยกระดับคุณธรรมในองค์กรและพี่น้องชาวประมง ทั้งนี้ ได้รับเกียรติจาก นายจุมพล เด่นเมฆา และนายชัยเกียรติ ห่านสัมฤทธิ์ อนุกรรมการด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี และความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมขององค์การสะพานปลา ร่วมเป็นเกียรติและสักขีพยาน ซึ่งการลงนามบันทึกข้อตกลง (MOU) เป็นหนึ่งในพันธกิจของศูนย์คุณธรรม ที่ต้องการส่งเสริมและพัฒนามาตรฐานคุณธรรม และกระบวนการรับรองการเป็นองค์กรส่งเสริมคุณธรรมของเครือข่ายทางสังคม ซึ่งศูนย์คุณธรรมดำเนินงานผ่านภาคีเครือข่ายทั้ง 6 ภาคส่วน โดยองค์การสะพานปลามีความต้องการที่จะพัฒนายกระดับองค์กรให้ไปสู่มาตรฐานการเป็นองค์กรคุณธรรม

2) หารือแนวทางการพัฒนาความร่วมมือกับสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข เกิดแนวทางการพัฒนาความร่วมมือกับสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง การพัฒนาองค์กรคุณธรรมด้วยมาตรฐานด้านคุณธรรม ณ กระทรวงสาธารณสุข จังหวัดนนทบุรี คณะทำงานองค์กรคุณธรรมได้รับทราบ และเรียนรู้นิยามความหมาย/ความสำคัญ องค์ประกอบ/วิธีการ กระบวนการ และผลลัพธ์จากการนำมาตรฐานด้านคุณธรรมไปใช้

3) คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้หารือแนวทางความร่วมมือการยกระดับการพัฒนามาตรฐานโรงพยาบาลและโรงเรียนแพทย์คุณธรรม โดยคณะแพทย์ฯ ได้นำเสนอโครงการ/กิจกรรม ที่ได้ดำเนินการมาตั้งแต่ปี 2559 ในการสร้างและพัฒนาโรงเรียนแพทย์คุณธรรม ภายใต้คุณธรรมเป้าหมาย "ซื่อสัตย์ รับผิดชอบ เอื้ออาทร" โดยการส่งเสริม รณรงค์ บ่มเพาะผู้เรียนผ่านกิจกรรมการเรียน การสอน และการใช้ชีวิต มีข้อกำหนดเชิงโครงสร้าง/กลไก ตัวชี้วัดพฤติกรรม และส่งเสริมการปฏิบัติ กำกับติดตามด้วยข้อตกลงคุณธรรม เชื่อมโยงกับ Moral Credit เกิดผลลัพธ์ที่มุ่งหวัง สามารถลดค่าใช้จ่ายการดำเนินงานของคณะ ได้กว่า 20% มีผลการประเมิน ITA สูงขึ้น บุคลากรมีพฤติกรรมเชิงบวก นิสิตมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ได้รับการยอมรับจากสังคม ความสุขของคนทำงานเพิ่มมากขึ้น เกิดความภาคภูมิใจของคนในองค์กร โดยได้กำหนดแนวทางความร่วมมือการดำเนินงานระยะต่อไป ดังนี้

(1) มหกรรมตลาดนัดคุณธรรมพลังบวก เวทีโชว์ แชร์ เชื่อมความดี

(2) พัฒนาทีมแกนนำพลังบวก เพื่อให้เกิดระบบพี่เลี้ยง

(3) การลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) เพื่อพัฒนาโรงพยาบาลและโรงเรียนแพทย์คุณธรรม ต่อไป

1.2 การอบรมเชิงปฏิบัติการในการส่งเสริมมาตรฐานคุณธรรมในองค์กรภาครัฐ

1) การอบรมเชิงปฏิบัติการ โครงการ "ยกระดับ อ.ส.ค. ให้เป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบ และการประเมินคุณธรรมความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปี 2565" ณ องค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย (อ.ส.ค.) จังหวัดสระบุรี ผู้เข้าร่วมโครงการได้รับฟังบรรยาย จาก รองศาสตราจารย์สุริยเดว ทรีปาตี ผู้อำนวยการศูนย์คุณธรรม หัวข้อ “แนวทางการพัฒนาองค์กรคุณธรรม คุณธรรม คุณทำได้" รวมถึงกระบวนการขับเคลื่อนงานด้วยพลังบวก การสร้างและกระตุ้นให้เกิดแรงบันดาลใจ การคิดดี การส่งต่อความดี เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำงานและการอยู่ร่วมกันของคนในองค์กร การนำหลักการทำงานแบบ Honey Bee Model ไปใช้เป็นหลักในการดำเนินงาน รวมถึงการนำเครื่องมือมาตรฐานด้านคุณธรรมมาใช้เพื่อประเมินผลการดำเนินงานการพัฒนาองค์กรคุณธรรม และยังได้รับฟังการบรรยาย พร้อมกิจกรรม Work Shop กระบวนการ เรื่อง มาตรฐานด้านคุณธรรม และรับฟังการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินตนเองด้านคุณธรรมสำหรับองค์กร โดยผู้เข้าร่วมโครงการจะสามารถนำข้อมูล รูปแบบวิธีการ และกระบวนการที่ได้รับจากการอบรมครั้งนี้ ไปวางแผนการดำเนินงาน ออกแบบโครงการ กิจกรรม และขยายผลต่อได้เป็นอย่างดี

2) การอบรมเชิงปฏิบัติการ “พัฒนาคุณธรรมจริยธรรมบุคลากรกองบริหารการสาธารณสุข (กบรส.) ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565” ณ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข จังหวัดนนทบุรี ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ Webex ผู้เข้าร่วมการฝึกอบรม ได้รับฟังการบรรยายจากผู้จัดการสำนักส่งเสริมและขับเคลื่อนเครือข่ายทางสังคม และคณะ เรื่องการสร้างความตระหนักถึงวิถีการขับเคลื่อนและพัฒนาองค์กรคุณธรรมอย่างยั่งยืน คือ ต้องขับเคลื่อนด้วยความสุข 3 ระดับ (สุขจากการได้/สุขจากการให้/ สุขจากการปล่อยวาง) โดยยึดหลักเกณฑ์

การเป็นองค์กรต้นแบบด้านคุณธรรม 5 ข้อ คือ 1) มีหลักคุณธรรมที่ยึดถือร่วมกัน (พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา กตัญญู) 2) ยึดหลักการมีส่วนร่วมของคนในองค์กร 3) มีผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน 4) ส่งผลกระทบต่อสังคมภายนอก และ 5) มีความมุ่งมั่นเพื่อเป้าหมายให้เกิดความยั่งยืน พร้อมให้แนวทางการพัฒนา ต่อยอด ขยายผลการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมแก่บุคลากรในองค์กร และให้ความรู้ สร้างความเข้าใจ เรื่อง กระบวนการส่งเสริมการสร้างและพัฒนามาตรฐานด้านคุณธรรม ในการร่วมกันพัฒนายกระดับกระทรวงสาธารณสุข ให้เป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบอย่างยั่งยืน และพร้อมนำไปต่อยอดจากกิจกรรมเดิมที่ได้ดำเนินการมาอย่างประสบผลสำเร็จเป็นที่ประจักษ์ และเป็นตัวอย่างที่ดีในการดำเนินงานด้านองค์กรคุณธรรม (องค์กรคุณธรรมต้นแบบ) แก่องค์กรอื่น ๆ และเครือข่ายด้านสาธารณสุขทั่วประเทศต่อไป

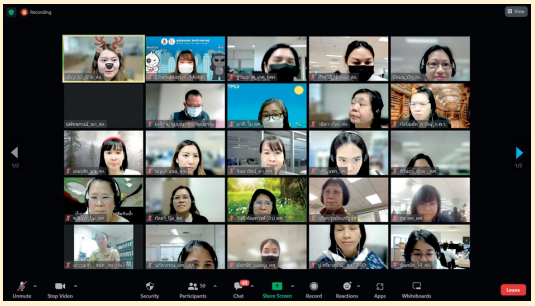
3) การอบรมเชิงปฏิบัติการการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในการปฏิบัติงานตามมาตรฐานจริยธรรมเพื่อขับเคลื่อนสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สป.อว.) เป็นองค์กรคุณธรรม ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ Zoom และการจัดฝึกอบรมจริง ณ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม มีผู้เข้าร่วมจำนวน 50 คน ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้เรียนรู้จากแนวทางการพัฒนาองค์กรคุณธรรมโดยใช้พลังบวก โดย รองศาสตราจารย์สุริยเดว ทรีปาตี ผู้อำนวยการศูนย์คุณธรรม ทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจเรื่อง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของมนุษย์ ทุนชีวิต/ทักษะรู้คิดและจิตสำนึก การสร้างและกระตุ้นให้เกิดแรงบันดาลใจในการคิดดี ทำดี และส่งต่อความดีเพื่อสร้างระบบนิเวศด้านคุณธรรมหรือสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำงาน การอยู่ร่วมกันของคนในองค์กร และได้นำเสนอหลักการทำงานแบบ Honey Bee Model ไปใช้เป็นหลักในการดำเนินงาน รวมถึงการนำเครื่องมือมาตรฐานด้านคุณธรรมไปใช้ เพื่อประเมินผลการดำเนินงานการพัฒนาองค์กรคุณธรรม พร้อมทั้งเรียนรู้ เรื่อง กระบวนการพัฒนาองค์กรคุณธรรม 3 ระดับ ร่วมจัดกิจกรรม workshop "ปัญหาที่อยากแก้ ความดีที่อยากทำ" โดย นายยงจิรายุ อุปเสน ผู้จัดการสำนักส่งเสริมและขับเคลื่อนเครือข่ายทางสังคม ทั้งนี้คณะทำงาน สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จะนำข้อมูล รูปแบบ วิธีการ และกระบวนการที่ได้รับจากการอบรมครั้งนี้ ไปดำเนินงานและขยายผลต่อไป

4) การอบรมเชิงปฏิบัติการโครงการ "พัฒนาวิทยาลัยคุณธรรม" วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี จังหวัดสุรินทร์ ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ Zoom โดยมีผู้บริหาร คณะอาจารย์และบุคลากรของวิทยาลัยฯ เข้าร่วมจำนวน 80 คน ผู้เข้าอบรมเกิดการรับรู้ และเข้าใจแนวทางการพัฒนาองค์กรคุณธรรม ภายใต้แนวคิด "คุณธรรม คุณทำได้" กระบวนการขับเคลื่อนงานด้วยพลังบวก การสร้างและกระตุ้นให้เกิดแรงบันดาลใจ การคิดดี การส่งต่อความดีเพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำงานและการอยู่ร่วมกันของคนในองค์กร การนำหลักการทำงานแบบ Honey Bee Model ไปใช้เป็นหลักในการดำเนินงาน โดยคณะทำงานฯ จะนำข้อมูล รูปแบบ วิธีการและกระบวนการที่ได้รับจากการอบรมฯ ไปดำเนินงานและขยายผลต่อไป

5) สนับสนุนองค์ความรู้ ในงานการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน และเพื่อขับเคลื่อนเป็นองค์กรคุณธรรม กระทรวงพาณิชย์ ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ Zoom โดยมีผู้เข้าร่วมจำนวน 50 คน ซึ่งผู้เข้าอบรมเกิดความตระหนักถึงวิธีการขับเคลื่อนและพัฒนาองค์กรคุณธรรมอย่างยั่งยืนคือ ต้องขับเคลื่อนด้วยความสุข 3 ระดับ (สุขจากการได้/สุขจากการให้/สุขจากการปล่อยวาง) โดยยึดหลักเกณฑ์การเป็นองค์กรต้นแบบด้านคุณธรรม 5 ข้อ ดังนี้

(1) มีหลักคุณธรรมที่ยึดถือร่วมกัน (พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา กตัญญู)

(2) ยึดหลักการมีส่วนร่วมของคนในองค์กร

(3) มีผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน

(4) ส่งผลกระทบต่อสังคมภายนอก

(5) มีความมุ่งมั่น เพื่อเป้าหมายให้เกิดความยั่งยืน

รวมถึงเกิดการรับรู้ และเข้าใจแนวทางการพัฒนาองค์กรคุณธรรม "คุณธรรม คุณทำได้" กระบวนการขับเคลื่อนงานด้วยพลังบวก การสร้างและกระตุ้นให้เกิดแรงบันดาลใจ การคิดดี การส่งต่อความดีเพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำงานและการอยู่ร่วมกันของคนในองค์กร การนำหลักการทำงานแบบ Honey Bee Model ไปใช้เป็นหลักในการดำเนินงาน โดยจะนำข้อมูลรูปแบบวิธีการและกระบวนการที่ได้รับจากการอบรมครั้งนี้ ไปดำเนินงานและขยายผลต่อไป

2. ส่งเสริมเครือข่ายประเด็นพัฒนาองค์กรคุณธรรมและประเมินรับรอง

1) เครือข่ายภาคชุมชน ลงพื้นที่ส่งเสริมสร้างความเข้าใจกับคณะกรรมการกองทุนสวัสดิการชุมชน ได้แก่ จังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดอุดรธานี และจังหวัดเชียงราย เพื่อทำความเข้าใจกระบวนการประเมินตนเองด้านคุณธรรมจริยธรรมของกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลในจังหวัดอุดรธานี ให้กับแกนนำระดับอำเภอ เพื่อร่วมกันวางแผนการดำเนินการประเมินตนเอง รวมทั้งการอบรมพัฒนาแกนนำเครือข่ายความสุขชุมชนยกระดับแหล่งเรียนรู้เป็นโรงเรียนชุมชน

2) เครือข่ายภาคการศึกษา

2.1) ลงพื้นที่ติดตามโครงการพี่เลี้ยงชุมชน และโรงเรียนชุมชนต้นแบบ จังหวัดพัทลุง จากการลงพื้นที่สรุปบทเรียนร่วมกับนักวิชาการจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และแกนนำในพื้นที่ พบว่า ทั้งสองโครงการส่งผลให้คนในชุมชนตื่นตัวและเห็นคุณค่าในสิ่งที่มีในชุมชนของตนเอง เข้าใจตนเอง และคนในครอบครัวมากขึ้น ฟังมากขึ้นและรักชุมชนมากขึ้น

สมุนไพร และการปลูกพืชผสมผสาน ได้พูดคุยแลกเปลี่ยนการดำเนินงานเพื่อพัฒนาหลักสูตรที่จะเปิดใช้ในโรงเรียนชุมชนร่วมกับแกนนำชุมชน ซึ่งหลังจากดำเนินโครงการไปแล้วนั้น ได้รับการประสานมาจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่เป็นอย่างดี รวมทั้งหน่วยงานด้านวิชาการที่เข้ามาช่วยให้ความรู้ในเรื่องการแปรรูปและวิจัยพัฒนาผลิตภัณฑ์ของสวนทองมล

2.2) มีศูนย์การเรียนรู้ชุมชนด้านสิ่งแวดล้อม ลงพื้นที่ติดตามโครงการโรงเรียนชุมชนต้นแบบสวนทองมล จังหวัดนครนายก และโรงเรียนในจังหวัดพัทลุง จำนวน 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนชุมชนต้นแบบบ้านหูยาน โครงการพี่เลี้ยงชุมชนครอบครัวพลังบวก บ้านนาท่อม โรงเรียนชุมชนต้นแบบบ้านกล้วยเภา นาอินทรีย์และการแปรรูปข้าวสังข์หยด ร่วมการถ่ายทำคลิปวิดีโอโรงเรียนชุมชนต้นแบบ เยี่ยมชมฐานเรียนรู้ตามหลักสูตรที่จะดำเนินการในโรงเรียนชุมชน ได้แก่ การเลี้ยงแหนแดง การเลี้ยงไก่ไข่อารมณ์ดี การทำปุ๋ยมูลไส้เดือน การเลี้ยงชันโรง (แมงขี้สูด) เพื่อนำน้ำหวานมาใช้เป็นยา

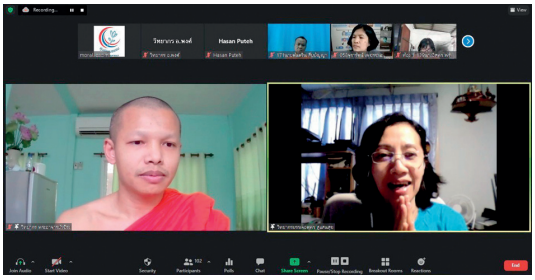
3. งานฝึกอบรมและส่งเสริมการพัฒนาวิทยากรส่งเสริมคุณธรรม

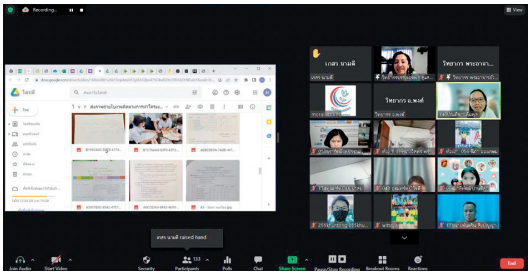
3.1) การพัฒนาระบบฝึกอบรมแบบ Online

(1) หลักสูตรอบรมครูออนไลน์ พัฒนาโครงงานคุณธรรม รุ่นที่ 4-5 โดยครูในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ที่เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรอบรมครูออนไลน์ พัฒนาโครงงานคุณธรรม โดย รุ่น 4 จำนวน 172 คน และ รุ่นที่ 5 จำนวน 177 คน รวม 349 คน ครูที่เข้ารับการฝึกอบรมได้เรียนรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ด้านคุณธรรมเชิงรุกในโรงเรียน โดยการใช้โครงงานคุณธรรม เป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาศักยภาพของนักเรียนในโรงเรียน รวมถึงการพัฒนาทักษะและเทคนิคการนำเสนอจิตวิทยาการเรียนรู้ในการอบรม เทคนิคการจัดกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ การสร้าง และพัฒนา การออกแบบกระบวนการเรียนรู้ เทคนิคการสอน สื่อและเครื่องมือสำหรับการถ่ายทอดความรู้ไปสู่นักเรียน โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิจาก กคพ. สพฐ. ครูอาสา ร่วมกับ ศูนย์คุณธรรม อธิบายการบ้านแต่ละ EP โดยได้ให้คำแนะนำ เทคนิควิธีการการนำความรู้ไปสู่การปฏิบัติและได้มีการวัดประเมินผลคุณครูที่เข้าร่วมรับการอบรม

โดยหลังจากที่จบหลักสูตรผู้เข้าร่วมอบรมได้ร่วมทำ AAR และ แบบประเมินความพึงพอใจหลักสูตรอบรมออนไลน์ “พัฒนาครู โครงงานคุณธรรม” ผ่าน Google Form (QR Code) ซึ่งครูผู้เข้าร่วมรับการฝึกอบรมประเมินอยู่ในระดับดีมาก พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะในการอบรมครั้งต่อไป

3.2) การส่งเสริมเครือข่ายทางสังคมต่อต้านการทุจริตด้วยมิติทางวัฒนธรรมและมิติด้านสังคม

1) จัดฝึกอบรมวิทยากรตัวคูณเป็นระดับผู้นำการเปลี่ยนแปลง Coach ในการส่งเสริมคุณธรรม พื้นที่จังหวัดขยายผล 6 จังหวัด โดยอบรมเชิงปฏิบัติการ “พัฒนาศักยภาพบุคลากรในแหล่งเรียนรู้เป็นวิทยากรส่งเสริมคุณธรรม ระดับ Coach” จำนวน 2 ครั้ง รวม 240 คน

ครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 16-17 มิถุนายน 2565 ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้เข้าร่วมจากจังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดศรีสะเกษ และจังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 120 คน

ครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 19-20 มิถุนายน 2565 ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง จังหวัดราชบุรี ผู้เข้าร่วมจากจังหวัดราชบุรี จังหวัดพัทลุง และจังหวัดพิจิตร จำนวน 120 คน

2) จัดอบรมเชิงปฏิบัติการ “พัฒนาศักยภาพองค์กรต้นแบบสู่การเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านคุณธรรม” ในพื้นที่จังหวัดคุณธรรม 4 จังหวัด รวม จำนวน 330 คน ดังนี้

ครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 20-21 พฤษภาคม 2565 ณ อุทยานแห่งชาติภูฝอยลม จังหวัดอุดรธานี จำนวน 90 คน

ครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 26-27 พฤษภาคม 2565 ณ เขื่อนรัชชประภา จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 70 คน

ครั้งที่ 3 เมื่อวันที่ 30-31 พฤษภาคม 2565 ณ โรงแรม ลักษวรรณ รีสอร์ท จังหวัดเชียงราย จำนวน 80 คน

ครั้งที่ 4 เมื่อวันที่ 9-10 มิถุนายน 2565 ณ โรงแรม เดอะคาวาลิคาซ่า รีสอร์ท จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 90 คน

3) หลักสูตร “นักบริหารชุมชนยุคใหม่ เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน” รุ่น 2 และ 3 ร่วมกับ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ผ่านสื่ออิเล็กทรอกนิกส์ Microsoft team จำนวน 3 ครั้ง มีผู้เข้าอบรม จำนวน 100 คน/รุ่น มีผู้ผ่านหลักสูตร รวมทั้งสิ้น 177 คน ซึ่งเป็นหลักสูตรเพื่อพัฒนาและเพิ่มสมรรถนะผู้เข้ารับการฝึกอบรมให้เป็นนักบริหารชุมชนยุคใหม่ ที่มีความรู้ความเข้าใจที่ดีเกี่ยวกับการบริหารชุมชน และการพัฒนาที่ยั่งยืนด้วยมิติด้านคุณธรรม ผู้เข้ารับการอบรมได้เรียนรู้ ได้แก่

(1) เรียนรู้ความหมาย ความสำคัญ และประโยชน์ของการบริหารชุมชน

(2) ทักษะและเทคนิค รูปแบบเครื่องมือ และกระบวนการบริหารชุมชนยุคใหม่ เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ประกอบด้วย

- เทคนิคการนำชุมชนด้วยวิธี On The Job Training (OJT)
- จิตวิทยาในการเป็นนักบริหารชุมชนยุคใหม่ เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
- เส้นทางการทำแผนชุมชน (Coaching Roadmap) และการจัดทำแผนชุมชน แผนชีวิต
- การออกแบบเครื่องมือเพื่อการบริหารชุมชนยุคใหม่ เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ได้แก่ ธรรมนูญชุมชน ธรรมนูญหมู่บ้าน ธรรมนูญสุขภาพ ฯลฯ

(3) บทบาท หน้าที่ และเส้นทางของนักบริหารแบบมืออาชีพ : นักบริหารชุมชนยุคใหม่ เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ประกอบด้วย

- กรอบความคิด ทัศนคติ และศิลปะการพูดเพื่อการนำชุมชนให้ประทับใจ
- ความรู้ ทักษะ ความสามารถ บุคลิกภาพ และพฤติกรรม
- การฝึกปฏิบัติ (Coaching Workshop)

4. โครงการวิจัยชุดแผนงานครอบครัวไทยไร้ความรุนแรง

4.1) เวทีวิชาการโครงการวิจัยเรื่อง ชุดแผนงานครอบครัวไทยไร้ความรุนแรง จำนวน 2 ครั้ง ดังนี้

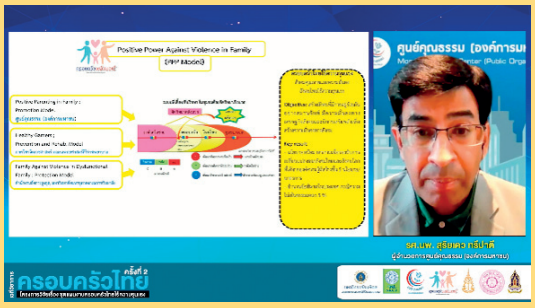
เวทีวิชาการโครงการวิจัยเรื่อง ชุดแผนงานครอบครัวไทยไร้ความรุนแรง ครั้งที่ 2 รูปแบบออนไลน์ เมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2565 เป็นการอภิปรายผลการสำรวจสถานการณ์ สภาพปัญหาภาพรวม 4 จังหวัด (เชียงราย พระนครศรีอยุธยา อุดรธานี สุราษฎร์ธานี) การแลกเปลี่ยนมุมมองการดำเนินงานจากแกนนำพลังบวกในแต่ละจังหวัด และเป็นต้นแบบให้แก่จังหวัดอื่น ๆ ที่สนใจ นอกจากนี้ ยังได้แลกเปลี่ยนมุมมองสถานการณ์ต้นทุนชีวิตในประเทศไทย ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงผลสำรวจต้นทุนชีวิตมีแนวโน้มลดลง เป็นสัญญาณสะท้อนมีความรุนแรงเกิดขึ้นในครอบครัว ด้วยเหตุนี้จึงต้องจัดทำโครงการครอบครัวไทยไร้ความรุนแรงขึ้น โดยทุกภาคส่วนผนึกกำลังร่วมกันสร้างครอบครัวพลังบวกให้เพิ่มขึ้นในสังคมไทย และในโครงการย่อยมีการดำเนินงานที่ช่วยลดปัญหาความรุนแรงในครอบครัว ดังนี้

โครงการย่อยที่ 1 โครงการครอบครัวพลังบวก มุ่งเน้นการสร้างระบบพี่เลี้ยงที่ปรึกษาในชุมชน โดยการพัฒนาศักยภาพแกนนำพลังบวก ประกบติดกับภาคีครอบครัวซึ่งเป็นหน่วยงานท้องถิ่น และพัฒนาครอบครัวพลังบวกผ่านหลักสูตรค่ายครอบครัวพลังบวก ทำให้ครอบครัวและสิ่งแวดล้อมรอบตัวเด็กเกิดการเปลี่ยนแปลง

โครงการย่อยที่ 2 Healthy Gamer เป็นโครงการที่มุ่งเน้นการป้องกันไม่ให้เกิดความรุนแรงในครอบครัวจากปัญหาเด็กติดเกม ซึ่งเป็นปัญหาระดับต้น ๆ ของประเทศ เมื่อเด็กติดเกม ผู้ปกครองมักจัดการบุตรหลานด้วยวิธีด่าทอ ซึ่งเป็นความรุนแรงด้านวาจา ดังนั้นในโครงการจึงมุ่งการสร้าง Unit ภายในชุมชน และเน้นการเลี้ยงดูลูกเชิงบวก สื่อสารเชิงบวกมากขึ้น

โครงการย่อยที่ 3 โครงการ Family against Violence in Dysfunctional Family เน้นดูแลเรื่องกฎหมายความรุนแรงในครอบครัว มุ่งเน้นการสร้างทักษะความรู้ความเข้าใจด้านกฎหมายให้แก่พี่เลี้ยงในชุมชน และให้ทุกคนเกิดความตระหนักว่าปัญหาความรุนแรงในครอบครัว ไม่ใช่เป็นเรื่องภายในครอบครัวเท่านั้น

เวทีวิชาการโครงการวิจัยเรื่อง ชุดแผนงานครอบครัวไทยไร้ความรุนแรง ครั้งที่ 3 ณ โรงแรมทีเค. พาเลซ แอนด์ คอนเวนชั่น กรุงเทพมหานคร ผู้เข้าร่วมแลกเปลี่ยนจำนวน 150 คน โดยมีหัวหน้าโครงการฯ คือ รองศาสตราจารย์สุริยเดว ทรีปาตี

หัวหน้าโครงการย่อย รศ.นพ.ชาญวิทย์ พรนภดล ผศ.ดร. ขันทอง วัฒนะประดิษฐ์ ภาคีเครือข่ายระดับนโยบาย นักวิชาการและแกนนำพลังบวกในพื้นที่ 4 จังหวัด ตลอดจนผู้แทนชุมชนจากจังหวัดขยายผล 8 จังหวัด โดยมีผู้เชี่ยวชาญร่วมพูดคุย ในประเด็นที่น่าสนใจ อาทิ เกมสมดุล ชีวิตสมดุล ความรุนแรงในครอบครัว กับการรื้อถอนมายาคติทางสังคม การสร้างวินัยเชิงบวก พลังบวกในการทำงานเพื่อสังคม และครอบครัวพลังบวก การกล่าวชื่นชม และให้ความคิดเห็นต่อโครงการฯ จาก ตัวแทนภาคีเครือข่ายระดับนโยบาย ได้แก่ สำนักงาน การวิจัยแห่งชาติ กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวง มหาดไทย และกระทรวงการพัฒนาสังคมและความ มั่นคงของมนุษย์ นอกจากนี้ ยังมีการมอบโล่ เกียรติบัตร ให้แก่ชุมชนและหน่วยงานที่เข้าร่วมโครงการครอบครัว ไทยไร้ความรุนแรง ซึ่งได้มีการนำเสนอรูปธรรมความ สำเร็จของโครงการใน 4 จังหวัด ผ่านเวทีโชว์ แชร์ เชื่อม สรุปภาพรวมโครงการ เพื่อเป็นต้นแบบของระบบ พี่เลี้ยงในชุมชน เกิดพื้นที่สร้างสรรค์ในการจัดกิจกรรม ผ่านการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน โดยเน้นความสำคัญ ของเด็กเยาวชน ครอบครัว และเปิดเวทีแลกเปลี่ยน เพื่อให้ 8 จังหวัดขยายผล ได้แสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยน การดำเนินงานตามบริบทของแต่ละจังหวัด สุดท้ายมีการ ประกาศคำมั่นสัญญาในการขับเคลื่อนสร้างครอบครัว พลังบวกต่อไป

4.2) จัดเสวนารายการครอบครัวพลังบวก จำนวน 4 ตอน ผ่านช่องทาง Facebook : ศูนย์คุณธรรม Moral Center Thailand ดังนี้

- จัดเสวนารายการครอบครัวพลังบวก Live EP 1 “สิทธิของเด็ก ที่พ่อแม่ควรรู้”
- จัดเสวนารายการครอบครัวพลังบวก Live EP 2 “เกมสมดุล ครอบครัวสมดุล”
- จัดรายการครอบครัวพลังบวก Live EP 3 “Positive Parenting เลี้ยงลูกด้วยการสื่อสารพลังบวก
- จัดรายการครอบครัวพลังบวก Live EP 4 “กลเม็ดคดีเด็ดในครอบครัว”

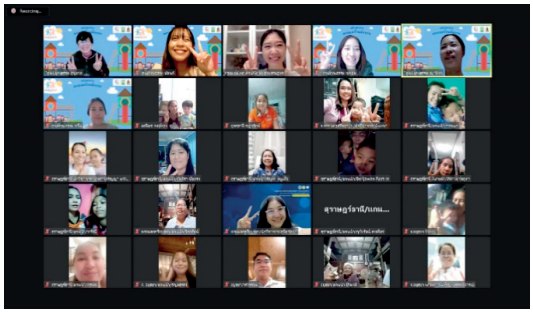

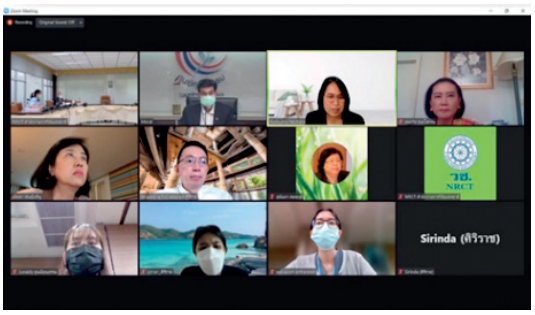

4.3) หลักสูตรค่ายครอบครัวพลังบวก จำนวน 2 ครั้ง ดังนี้

1) เมื่อวันที่ 19 มกราคม 2565 ผ่านระบบออนไลน์ประกอบด้วย 3 หน่วยการเรียนรู้ ซึ่งมีกลุ่มเป้าหมาย คือ แกนนำพลังบวก นักวิชาการ และครอบครัวพลังบวก โดยจัดการปฐมนิเทศหลักสูตรฯ แก่แกนนำพลังบวก 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงราย จังหวัดอุดรธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และผู้แทนครอบครัว ทำให้มีความเข้าใจวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และแผนการจัดกิจกรรมของค่ายครอบครัวพลังบวก

นอกจากนี้ มีการจัด Focus group ในหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ความรู้ฐานราก 3 มิติในการพัฒนามนุษย์ ให้แก่แกนนำพลังบวกทั้ง 4 พื้นที่ โดยมุ่งเน้นให้เรียนรู้กระบวนการกลุ่มผ่านวิธีการ On the job training และการเป็นผู้นำกลุ่มให้แก่ครอบครัวพลังบวก เป็นกระบวนการถ่ายทอดการเรียนรู้ที่แกนนำชุมชนเป็นผู้ถ่ายทอดให้กับผู้ปกครองเพื่อสร้างความเข้าใจพัฒนาการของเด็กให้มากขึ้น

2) เมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2565 ประกอบด้วย 3 หน่วยการเรียนรู้ โดยมีผู้เข้าร่วม ได้แก่ แกนนำพลังบวก นักวิชาการ และครอบครัวพลังบวก มีการแบ่งกลุ่มแบบ Focus group ในหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง เทคนิคการสร้างวินัยเชิงบวก ให้แก่แกนนำพลังบวกทั้ง 4 พื้นที่ (เชียงราย พระนครศรีอยุธยา อุดรธานี สุราษฎร์ธานี) โดยมุ่งเน้นให้แกนนำพลังบวกเรียนรู้กระบวนกลุ่มผ่านวิธีการ On the job training และเป็นผู้นำกลุ่มให้แก่ครอบครัวพลังบวก เมื่อวันที่ 6 มีนาคม 2565 จากการเรียนรู้ทำให้แกนนำและผู้ปกครองเข้าใจเทคนิคการแสดงความรู้สึกและเทคนิคการชมสุดซอย สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับครอบครัว และได้มีการจัด Focus group ในหน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง การส่งเสริมทักษะสมอง EF ผ่านกิจกรรมเชิงบวก ให้แก่แกนนำพลังบวกทั้ง 4 พื้นที่ เมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2565 โดยมุ่งเน้นให้แกนนำพลังบวกเรียนรู้กระบวนกลุ่มผ่านวิธีการ On the job training และเป็นผู้นำกลุ่มให้แก่ครอบครัวพลังบวก เมื่อวันที่ 20 มีนาคม 2565 จากการจัดกิจกรรมในครั้งที่ 3 แกนนำและผู้ปกครองเรียนรู้ทักษะ EF และสะท้อนการเปลี่ยนแปลงตัวเอง ทำให้ครอบครัวมีสัมพันธภาพที่ดี ผู้ปกครองใช้ความรุนแรงทางวาจาลดลง

4.4) สรุปผลการดำเนินงานวิจัย “ครอบครัวไทยไร้ความรุนแรง” พร้อมเชื่อมกลไกการทำงานร่วมกับภาครัฐ - ผลักดันความร่วมมือ “แกนนำพลังบวกภาคท้องถิ่น” เมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2565 รองศาสตราจารย์สุริยเดว ทรีปาตี ผู้อำนวยการศูนย์คุณธรรม และหัวหน้าโครงการวิจัยเรื่อง ชุดแผนงานครอบครัวไทยไร้ความรุนแรง, หัวหน้าโครงการย่อย 1 ครอบครัวพลังบวก (Positive Parenting in Family) ได้นำเสนอร่างรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์เรื่องครอบครัวไทยไร้ความรุนแรง

รองศาสตราจารย์สุริยเดว ทรีปาตี ผู้อำนวยการศูนย์คุณธรรม กล่าวว่า รายงานผลการดำเนินงานเกิด impact ทั้งในระดับบุคคล ชุมชน/สังคม และระดับนโยบาย รวมถึงความท้าทายในสถานการณ์โควิด ทำให้เกิดการเรียนรู้ใหม่เพื่อเสริมให้ครอบครัวมีทักษะการสื่อสารภายในบ้าน การดูแลด้วยวินัยเชิงบวก การให้คำปรึกษา ล้วนเป็น soft skill ที่ทำในรูปแบบ E-learning แบบ Scenario based ที่ง่ายต่อความเข้าใจสำหรับประชาชน เกิดความยั่งยืนในรูปแบบการพัฒนาแกนนำพลังบวกภาคท้องถิ่น ที่เรียกว่า “ระบบพี่เลี้ยงในชุมชน”

4.5) Symposium ภายใต้หัวข้อ “ครอบครัวพลังบวก: ระบบพี่เลี้ยงในชุมชน (Family Sustainable Development)” ภายใต้แนวคิดครอบครัวไทยไร้ความรุนแรง ในงานมหกรรมงานวิจัยแห่งชาติ 2565 (Thailand Research Expo 2022) เมื่อวันที่ 5 สิงหาคม 2565 ณ โรงแรมเซ็นทารา แกรนด์ และบางกอก

คอนเวนชัน เซ็นเตอร์ แอท เซ็นทรัลเวิลด์ กรุงเทพฯ โดยมีภาคีเครือข่ายครอบครัวคุณธรรมพลังบวกจังหวัดราชบุรี และชัยนาท จำนวนกว่า 50 คน ซึ่งผู้เข้าร่วมได้รับฟังการบรรยาย และได้เรียนรู้ในหัวข้อ Family Talk และเปิดคลินิกครอบครัวพลังบวก “ทุกคำถามมีคำตอบ ทุกปัญหามีทางออก” โดย รองศาสตราจารย์ สุริยเดว ทรีปาตี และหัวหน้าชุดแผนงานโครงการครอบครัวไทยไร้ความรุนแรง พร้อมคณะ ร่วมรับฟัง แลกเปลี่ยนประเด็นด้านครอบครัวพลังบวก เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การทำงานร่วมกัน การเผยแพร่องค์ความรู้ การเข้าถึงฐานข้อมูลความรู้การวิจัยและนวัตกรรม เกิดการจัดการองค์ความรู้ของโครงการฯ สื่อสารต่อสาธารณะอย่างต่อเนื่อง ผ่านทาง Facebook ศูนย์คุณธรรม ให้แก่หน่วยงานภาคีเครือข่ายในส่วนภูมิภาค และ 8 จังหวัดขยายผล เพื่อความร่วมมือในการขับเคลื่อนโครงการต่อไป

5. ครอบครัวคุณธรรมพลังบวก

5.1) การอบรม “การพัฒนาศักยภาพแกนนำพลังบวกครู ก.” โดย รองศาสตราจารย์สุริยเดว ทรีปาตี ได้บรรยายพิเศษในหัวข้อเรื่อง ต้นทุนชีวิตกับบริบทครอบครัว ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของต้นทุนชีวิต ต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคล ครอบครัว และคนในชุมชน ในการขับเคลื่อนด้วยพลังบวก นอกจากนี้ ต้นทุนชีวิต ยังเป็นการฟังเสียงสะท้อนของเด็กในชุมชน ผ่านการเป็นผู้ฟังที่ดี ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และทำให้เข้าถึงอุปสรรคและปัญหาของเด็ก ที่สะท้อนถึงพลังต้นทุนชีวิต 5 พลัง ได้แก่ พลังตัวตน พลังครอบครัว

พลังสร้างปัญญา พลังเพื่อนและกิจกรรม พลังชุมชน เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาศักยภาพแกนนำ โดยใช้องค์ความรู้จากต้นทุนชีวิตให้สามารถพัฒนาครอบครัวพลังบวก ผู้เข้าร่วมประกอบด้วยแกนนำในพื้นที่ 8 จังหวัด ดังนี้ 1) ลำปาง 2) แพร่ 3) ชัยนาท 4) กาญจนบุรี 5) บุรีรัมย์ 6) พัทลุง 7) นครศรีธรรมราช 8) ราชบุรี

5.2) กิจกรรมค่ายครอบครัวคุณธรรมพลังบวก จังหวัดราชบุรี ณ อุทยานธรรมอริยทรัพย์ จังหวัดราชบุรี โดยมีผู้เข้าร่วมจำนวน 80 คน ในการติดตามเรียนรู้ และแลกเปลี่ยนผ่านกระบวนการจัดค่ายครอบครัวพลังบวก เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานให้แก่แกนนำและผู้ที่เกี่ยวข้องผ่านฐานเรียนรู้ “สิ่งที่ดีงาม ต่างชุมชน” ในพื้นที่ตำบลนครชุมน์ ตำบลหนองปลาหมอ เทศบาลเมืองราชบุรี และตำบลเตาปูน ได้แก่ การทำน้ำยาล้างจาน การทำปุ๋ยไส้เดือน การทำลูกประคบสมุนไพร การปักผ้าสไบมอญ หรือ การทำพวงมะโหด โดยศูนย์คุณธรรม ได้ร่วมกับทีมนักวิชาการจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒและแกนนำพลังบวกในพื้นที่จังหวัดราชบุรี ถอดบทเรียนจากการเข้าร่วมโครงการคุณธรรมพลังบวก เพื่อเป็นข้อเสนอแนะและขยายผลโครงการในระยะต่อไป

5.3) ลงพื้นที่ ประชุมแลกเปลี่ยนผลการดำเนินงานและติดตามกิจกรรมครอบครัวพลังบวกในพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรี ณ โรงเรียนชุมชนตำบลหนองสาหร่าย จังหวัดกาญจนบุรี มีผู้เข้าร่วมจำนวน 80 คน เพื่อติดตามและประเมินผลการถ่ายทอดความรู้สู่การปฏิบัติ แก่ครอบครัวพลังบวก สร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานให้แก่แกนนำและผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยแกนนำในแต่ละพื้นที่ได้รายงานกระบวนการเก็บข้อมูล ปัญหาและอุปสรรคที่พบจากการสำรวจข้อมูลและสภาพปัญหา เช่น ปัญหาด้านครอบครัว พ่อแม่เลี้ยงเดี่ยว ครอบครัวแหว่งกลาง การสื่อสารที่ไม่เข้าใจกันภายในครอบครัว การขาดทักษะด้านอารมณ์ สังคม การขาดกิจกรรมสร้างสัมพันธ์ในครอบครัวและชุมชน เป็นต้น ทั้งนี้ พื้นที่ในจังหวัดกาญจนบุรี มีแผนที่จะจัดกิจกรรมตลาดนัดความรัก ครอบครัวคุณธรรมพลังบวก จังหวัดกาญจนบุรี ครั้งที่ 1 เพื่อขยายผลโครงการและเป็นการนำร่องสู่กิจกรรมครอบครัวพลังบวกในพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรี

6. สื่อตามศาสตร์พระราชา

6.1) อบรมวิทยากรส่งเสริมคุณธรรม Sustainability c Moral "ตามรอยพระราชา" สร้างนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนจากศาสตร์พระราชา รุ่นที่ 2 เมื่อวันที่ 18-19 มกราคม 2565 ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ Zoom โดย ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล เลขาธิการ มูลนิธิชัยพัฒนา เป็นประธานในการเปิดการอบรม ได้ให้แนวคิดกับผู้เข้าอบรมถึงสถานการณ์ปัจจุบัน ที่เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมากและส่งผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของคนไทย รวมถึงสภาพแวดล้อมที่กำลังถูกทำลาย โดยผู้เข้ารับการอบรม ได้เรียนรู้ "สืบสาน รักษา ต่อยอดนวัตกรรมศาสตร์พระราชา"โดยเปลี่ยนบทบาทจากเป็นเจ้าหน้าที่ในแหล่งเรียนรู้/องค์กร มาเป็นผู้เรียนรู้ดูงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับชาวบ้านในพื้นที่บ้านศาลาดิน เข้าใจถึงปัญหาน้ำท่วม ที่ดินทำกินและปัญหาปากท้องชาวบ้านในอดีต มาสู่กระบวนการสร้างการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องการสื่อสารถ่ายทอดเรื่องราวในแหล่งเรียนรู้ตนเองผ่านสื่อที่หลากหลาย

6.2) ตามรอยพระราชา "ทิพยสืบสาน รักษา ต่อยอดนวัตกรรมศาสตร์พระราชา" จำนวน 3 ครั้ง ดังนี้

6.2.1) ณ โครงการพัฒนาพื้นที่บริเวณวัดมงคลชัยพัฒนา อันเนื่องมาจากพระราชดำริ และท่องฟาร์มโคนมไทย-เดนมาร์ค จังหวัดสระบุรี และ จังหวัดนครราชสีมา ศูนย์คุณธรรม โดย รองศาสตราจารย์สุริยเดว ทรีปาตี ร่วมกับมูลนิธิธรรมดี นำคณะ ครูอาจารย์ที่ได้รับการคัดเลือกจากสถาบันการศึกษาทั่วประเทศและเจ้าหน้าที่ศูนย์คุณธรรม ตามรอยจุดกำเนิดทฤษฎีใหม่ แนวคิดบวร และอาชีพพระราชทานครั้งแรก พร้อมร่วมถอดรหัสพระอัจฉริยภาพในหลวงรัชกาลที่ 9 สู่เป้าหมายเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์การสหประชาชาติ (UN SDGs) ผ่านกิจกรรมบอร์ดเกม ลงพื้นที่เรียนรู้วิถีเกษตรทฤษฎีใหม่ โครงการพัฒนาพื้นที่บริเวณวัดมงคลชัยพัฒนา อันเนื่องมาจากพระราชดำริ และท่องฟาร์มโคนมไทย-เดนมาร์ค อาชีพพระราชทานแห่งแรกของประเทศไทย โดยครู อาจารย์ ที่เข้าร่วมกิจกรรม

เกิดแรงบันดาลใจ ในการทำหน้าที่ครูผู้ถ่ายทอด สานต่อพระราชปณิธานของในหลวงรัชกาลที่ 9 ให้เข้าใจถึงศาสตร์พระราชา การสร้างนวัตกรรมแบบก้าวกระโดด และการปลูกฝังคุณธรรม 4 ประการ พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา ที่จะนำไปต่อยอดขยายผลในกระบวนการเรียนการสอนในวิชาที่สอน และหรือการสร้างเครือข่ายครูอาจารย์ทั้งในสถาบันและต่างสถาบัน หรือองค์กรภาคีอื่น ๆ ต่อไป

6.2.2) ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเพชรบุรี นำคณะครูอาจารย์ที่ได้รับการคัดเลือกจากสถาบันการศึกษาทั่วประเทศ พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่ศูนย์คุณธรรม จัดโครงการ “ทิพยสืบสาน รักษา ต่อยอด นวัตกรรมศาสตร์พระราชา ครั้งที่ 15 ฟื้นฟูสภาพป่า แหล่งน้ำ ป่าอยู่ได้ คนก็อยู่รอด พออยู่ พอกิน ปลูกป่าในใจคน สร้างบ้านให้เนื้อทราย”

6.2.3) ณ โครงการเขื่อนคลองท่าด่าน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ (เขื่อนขุนด่านปราการชล) และ

ศูนย์การเรียนรู้ ภูกระเหรี่ยง จังหวัดนครนายก มีผู้เข้าร่วม จำนวน 40 คน เป็นหลักสูตรอบรมแบบไฮบริดออนไลน์อินเตอร์แอคทีฟ จำนวน 2 วัน ลงพื้นที่ทำกิจกรรม 1 วัน โดย รองศาสตราจารย์สุริยเดว ทรีปาตี ผู้อำนวยการศูนย์คุณธรรม บรรยายพิเศษในหัวข้อ “คุณธรรม” สู่นวัตกรรมการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน เสริมทัพหลักสูตรคุณธรรม

7. สร้างเสริมกลไกส่งเสริมองค์กรสุขภาวะคุณธรรมภาคเอกชน

ลงพื้นที่เพื่อประชุมหารือความร่วมมือภาคีเครือข่ายภาคเอกชน เพื่อเป็นกลไกส่งเสริมและสนับสนุนเชื่อมโยงในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติในการขับเคลื่อนองค์กรสุขภาวะคุณธรรมภาคเอกชน จำนวน 3 จังหวัด โดยมีผู้เข้าร่วมทั้งหมด จำนวน 120 คน ดังนี้

1) ลงพื้นที่เพื่อประชุมหารือความร่วมมือภาคีเครือข่ายภาคเอกชน ณ โรงแรมธรรมรินทร์ธนา จังหวัดตรัง โดยมีกลุ่มภาคธุรกิจสภาอุตสาหกรรมจังหวัดตรัง สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดตรัง และคณะทำงานโครงการ รวมจำนวน 60 คน

2) ลงพื้นที่เพื่อประชุมหารือความร่วมมือภาคีเครือข่ายภาคเอกชน ณ โรงแรมวังใต้ จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยมีกลุ่มภาคธุรกิจ CSR จังหวัดสุราษฎร์ธานี สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และคณะทำงานโครงการ รวมจำนวน 40 คน

3) ลงพื้นที่พบกลไกจังหวัดพร้อมทำความร่วมมือคุณธรรมภาคเอกชน ณ จังหวัดอุดรธานี จังหวัดชลบุรี จังหวัดนครราชสีมา และจังหวัดราชบุรี โดยมีผู้เข้าร่วมจำนวน 20 คน ซึ่งได้ประชุมหารือกลุ่มภาคธุรกิจ ในกลุ่มอุตสาหกรรมจังหวัด และสภาอุตสาหกรรมจังหวัด ได้แก่ จังหวัดอุดรธานี จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดชลบุรี และจังหวัดราชบุรี เพื่อสร้างความเข้าใจการขับเคลื่อนงานโครงการ และพัฒนาความร่วมมือ ในการเป็นกลไกส่งเสริมในระดับปฏิบัติและระดับนโยบาย ผลที่ได้จากการจัดประชุม ดังนี้

- เกิดการรับรู้การขับเคลื่อนงานโครงการและการรับรู้เรื่องการนำเกณฑ์มาตรฐานด้านการส่งเสริมองค์กรสุขภาวะและด้านคุณธรรม มาทดลองใช้ในองค์กร
- เกิดกลไกความร่วมมือระดับนโยบายและระดับปฏิบัติ ระดับจังหวัด
- เกิดแหล่งเรียนรู้ด้านการส่งเสริมคุณธรรมและสุขภาวะในระดับจังหวัด
- เกิดนักสร้างสุขภาวะคุณธรรมที่มีศักยภาพด้านการส่งเสริมคุณธรรมในระดับจังหวัด

ยุทธศาสตร์ที่ 3

วิจัยและนวัตกรรม

ระบบพฤติกรรมไทย

1. ส่งเสริมการพัฒนาองค์ความรู้และนวัตกรรมด้านคุณธรรมความดี

1.1) รายงานสถานการณ์คุณธรรม ปี 2565 และวิเคราะห์ฉากทัศน์ในอนาคต ได้จัดทำรายงานสถานการณ์คุณธรรมสังคมไทยปี 2565 จำนวน 1 ชุด

1.2) พัฒนาและสำรวจสถานการณ์คุณธรรมครบทุกกลุ่มอายุเป็นครั้งแรกของประเทศไทย พัฒนาดัชนีชี้วัดคุณธรรมและการสำรวจต้นทุนชีวิต/ทุนชีวิต (ระบบนิเวศคุณธรรม) ของคนไทยในช่วงวัย 13-60 ปี โดยพัฒนาดัชนีชี้วัดคุณธรรม 48 ข้อ ได้แก่ ด้านพอเพียง 9 ข้อ ด้านวินัยรับผิดชอบ 10 ข้อ ด้านกตัญญู 10 ข้อ ด้านสุจริต 11 ข้อ ด้านจิตสาธารณะ 8 ข้อ และสำรวจระบบนิเวศคุณธรรมด้วยต้นทุนชีวิต/ทุนชีวิต (Life Assets) 44 ข้อ ได้แก่ พลังตัวตน 15 ข้อ พลังครอบครัว 8 ข้อ พลังทำงาน/องค์กร 7 ข้อ พลังเพื่อนและกิจกรรม 6 ข้อ พลังชุมชน 8 ข้อ

โดยผลสำรวจฯ ในปี 2565 พบว่า ในภาพรวมคุณธรรมทั้ง 5 ด้านของทุกช่วงวัยอยู่ในระดับพอใช้ โดยค่าคะแนนเต็มอยู่ที่ 6 คะแนน ซึ่งแต่ละช่วงวัยมีคะแนนในภาพรวม ดังนี้ (1) วัยเด็กและเยาวชน (อายุ 13 - 24 ปี) 4.66 คะแนน (2) วัยทำงาน (อายุ 25 - 40 ปี) 4.40 คะแนน และ (3) วัยผู้ใหญ่ (อายุ 41 ปีขึ้นไป) 4.62 คะแนน **ทั้งนี้ เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านความกตัญญูมีค่าคะแนนอยู่ในระดับมากของทุกช่วงวัย** โดยมีค่าคะแนน ดังนี้ วัยเด็กและเยาวชน 5.12 คะแนน วัยทำงาน 4.85 คะแนน และวัยผู้ใหญ่ 4.93 คะแนน

ทุนชีวิต ในภาพรวมทุนชีวิตของทุกช่วงวัยอยู่ในระดับระดับดี โดยจากคะแนนเต็ม 100 คะแนน แต่ละช่วงวัยมีค่าคะแนนเฉลี่ย ดังนี้ วัยเด็กและเยาวชน 76.97 คะแนน วัยทำงาน 79.38 คะแนน และวัยผู้ใหญ่ 78.13 คะแนน **สะท้อนให้เห็นว่าระบบนิเวศคุณธรรมอยู่ในระดับที่มีความเข้มแข็ง** แต่ควรหนุนเสริม (Intervention) ให้ความเข้มแข็งของระบบนิเวศคุณธรรมนี้มีความต่อเนื่องและส่งเสริมให้การพัฒนาด้านคุณธรรมมีความยั่งยืนต่อไป

เกณฑ์แปลผลวัยเด็กและเยาวชน

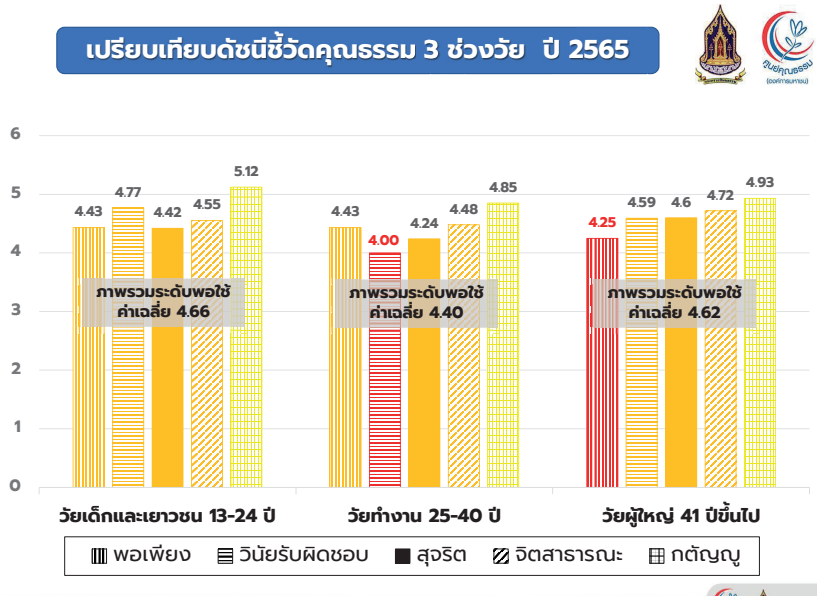
ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
5.49 - 6.00	มากที่สุด
4.94 - 5.48	มาก
4.40 - 4.93	พอใช้
3.85 – 4.39	น้อย
1.00 – 3.84	ปรับปรุงด่วน

เกณฑ์แปลผลวัยทำงาน

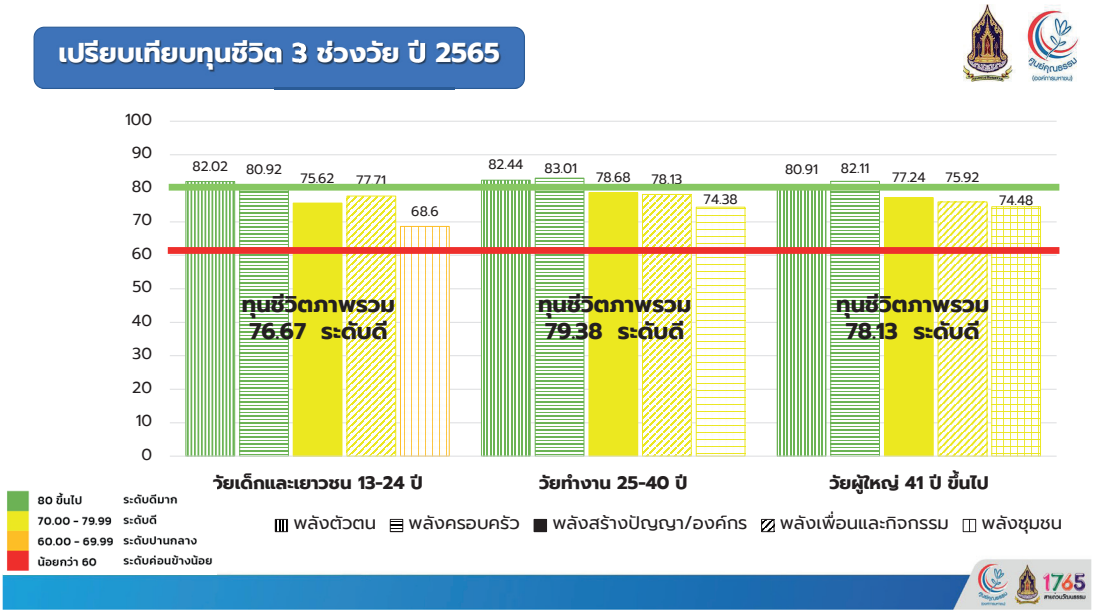
ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
5.23 - 6.00	มากที่สุด
4.68 - 5.22	มาก
4.14 - 4.67	พอใช้
3.60 – 4.13	น้อย
1.00 – 3.59	ปรับปรุง(ซ่อมด่วน)

เกณฑ์แปลผลวัยผู้ใหญ่

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
5.46 - 6.00	มากที่สุด
4.90 - 5.45	มาก
4.35 - 4.89	พอใช้
3.80 – 4.34	น้อย
1.00 – 3.79	ปรับปรุงด่วน

(ดาวน์โหลด E-book จากคลังข้อมูลดิจิทัลด้านคุณธรรมความดี https://dl.moralcenter.or.th/)

1.3) ศึกษาและพัฒนาระบบนิเวศของพื้นที่คุณธรรม

(1) ลงพื้นที่สัมภาษณ์เชิงลึก (In-dept Interview) จำนวน 3 แห่ง ได้แก่ (1) ชุมชนบ้านม้าร้อง และชุมชนบ้านทางสาย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (2) ผู้ประกอบการธุรกิจไร่รื่นรมย์ จังหวัดเชียงราย (3) คุณครูโรงเรียนเล็กในทุ่งกว้าง ตำบลถาวร อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์

(2) จัดทำองค์ความรู้ระบบนิเวศของพื้นที่คุณธรรม โดยนำข้อมูลจากการรวบรวมเอกสาร งานทบทวนวรรณกรรม และข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก พื้นที่การดำเนินงานทั้ง 4 แห่ง ได้แก่ ชุมชนบ้านทางสาย ชุมชนบ้านม้าร้อง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์, ไร่รื่นรมย์ จังหวัดเชียงราย, โรงเรียนเล็กในทุ่งกว้าง จังหวัดบุรีรัมย์ มาเรียบเรียง/สังเคราะห์ และจัดทำเป็นชุดองค์ความรู้ระบบนิเวศของพื้นที่คุณธรรมฉบับสมบูรณ์ในรูปแบบ E-book

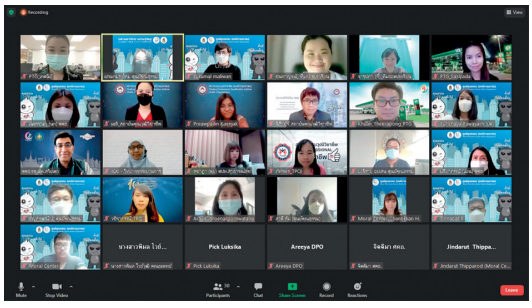
2. พัฒนาองค์ความรู้ส่งเสริมการพัฒนามาตรฐานด้านคุณธรรม

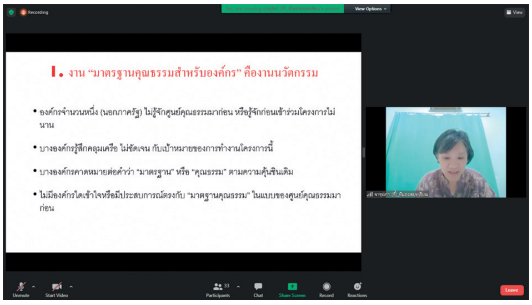
2.1) ถอดบทเรียนองค์กรนำร่องที่นำมาตรฐานด้านคุณธรรมไปใช้ ได้เผยแพร่บนเว็บไซต์ศูนย์คุณธรรม และแอปพลิเคชัน Moral Touch

2.2) การพัฒนามาตรฐานด้านคุณธรรมและแบบประเมินด้านคุณธรรม มีระบบสมัครสมาชิกเพื่อขอรับการพัฒนามาตรฐานด้านคุณธรรมและการใช้แบบประเมินออนไลน์สำหรับผู้ทำแบบประเมินฯ การแสดงผลสำหรับ Admin ขององค์กรผู้รับการประเมิน เพื่อเข้าดูสถานะของกระบวนการ และรูปแบบการแสดงผลการประเมินและการรายงานผล (Dashboard)

2.3) เวทีถอดบทเรียนการขับเคลื่อนองค์กรด้วยมาตรฐานด้านคุณธรรมขององค์กรนำร่อง เวทีถอดบทเรียนการขับเคลื่อนองค์กรด้วยมาตรฐานด้านคุณธรรมขององค์กรนำร่อง ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ Zoom Meeting โดยนักวิจัย คืนข้อมูลที่ได้จากการศึกษาและวิเคราะห์จากข้อมูล กระบวนการส่งเสริมคุณธรรมที่ได้ดำเนินการร่วมกับองค์กรนำร่อง และการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง โดยมีองค์กรนำร่อง 2 แห่งเข้าร่วม คือ สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) และ บริษัท พีทีจี เอ็นเนอยี จำกัด (มหาชน) รวมทั้งเปิดพื้นที่แลกเปลี่ยนประสบการณ์ การทำงานร่วมกันในอนาคต และข้อเสนอแนะในการพัฒนาองค์กรคุณธรรมให้กับศูนย์คุณธรรมและองค์กรที่สนใจ

2.4) การจัดทำคู่มือส่งเสริมการใช้มาตรฐานด้านคุณธรรมสำหรับองค์กร

2.5) เผยแพร่ความรู้งานมาตรฐานด้านคุณธรรม

1) บรรยายออนไลน์หัวข้อ "สคช. มุ่งสู่องค์กรคุณธรรม" จัดโดยสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) โดยมีบุคลากรของสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) เข้าร่วมจำนวน 69 คน

2) เมื่อวันที่ 7 สิงหาคม 2565 ณ บริษัท กลุ่มวู้ดเวิร์ค และกะช่อง ฮิลล์ เต็นท์ รีสอร์ท จังหวัดตรัง โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิภาคเอกชน เจ้าหน้าที่ศูนย์คุณธรรม เจ้าหน้าที่โครงการ และเจ้าหน้าที่กะช่อง ฮิลล์ เต็นท์ รีสอร์ท จัดอบรมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) กระบวนการส่งเสริมองค์กรคุณธรรมด้วยมาตรฐานด้านคุณธรรม ณ มูลนิธิเด็กอ่อนในสลัมฯ (สำนักงานเสือใหญ่) กรุงเทพฯ ซึ่งเป็นการต่อยอดจากการอบรม "ก้าวแรกสู่การเป็นองค์กรคุณธรรมสำหรับองค์กรที่มีหน้าที่รับรองสมรรถนะของบุคคลตามมาตรฐานอาชีพ" ซึ่งจัดร่วมกันระหว่างสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ และศูนย์คุณธรรม เมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2564 โดยการจัดกิจกรรมครั้งนี้ มูลนิธิเด็กอ่อนในสลัมฯ ได้ประเมินตนเองด้านคุณธรรม เพื่อเป็นข้อมูลนำเข้าในการอบรม และได้รับการอบรมการนำกระบวนการพัฒนามาตรฐานด้านคุณธรรมไปใช้ ซึ่งผลจากการอบรม คือ มูลนิธิสามารถกำหนดเป้าหมาย พันธกิจ แผนการดำเนินกิจกรรม ที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ขององค์กรได้

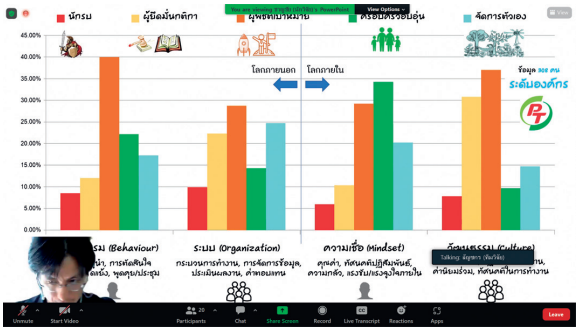
3) บรรยายในงาน "ศิลปะในการพัฒนาองค์กรคุณธรรมจากก้าวเล็กๆ สู่ก้าวที่ยิ่งใหญ่" เมื่อวันที่ 23 กันยายน 2565 จัดโดย สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ ร่วมกับศูนย์คุณธรรม เพื่อต่อยอดจากการอบรม "ก้าวแรกสู่การเป็นองค์กรคุณธรรมสำหรับองค์กรที่มีหน้าที่รับรองสมรรถนะของบุคคลตามมาตรฐานอาชีพ" เมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2564 โดยการอบรมครั้งนี้จัดขึ้นเพื่อให้องค์กรรับรองในสังกัดของ สคช. ได้เรียนรู้กระบวนการเพื่อให้องค์กรรับรองสามารถพัฒนาตนเองเป็นองค์กรส่งเสริมคุณธรรมต่อได้

3. พัฒนาองค์ความรู้กระบวนการรับรองการเป็นองค์กรส่งเสริมคุณธรรม

มีองค์ความรู้กระบวนการรับรองการเป็นองค์กรส่งเสริมคุณธรรม รวมทั้งได้มีการ Workshop จำนวน 2 องค์กรนำร่อง ดังนี้

กิจกรรม workshop: Dialogue Meeting กับองค์กรนำร่อง 2 ครั้ง ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ Zoom ประกอบด้วย บริษัท พีทีจี เอ็นเนอยี จำกัด (มหาชน) (กลุ่มพนักงาน) และ สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) (กลุ่มพนักงาน) โดยเป็นการนำเสนอผลการประเมินตนเอง 2 ชุด คือ แบบประเมินตนเองด้านคุณธรรมสำหรับองค์กร (งานมาตรฐานด้านคุณธรรม) และชุดคำถามสืบค้นตนเองตามโมเดล BOMC เพื่อพิจารณาว่าแต่ละองค์กรอยู่ในองค์กรรูปแบบใดขององค์กร 5 สี และผู้เข้าร่วมประชุมร่วมกันพิจารณา ซึ่งทั้ง 2 องค์กร ประเมินตนเองอยู่ในองค์กรสีส้ม (ผู้พิชิตเป้าหมาย) นอกจากนี้ คณะนักวิจัยได้ให้ผู้เข้าร่วมได้แลกเปลี่ยนประเด็นที่อยากให้องค์กรได้รับการแก้ไข หรือเปลี่ยนแปลง และสิ่งที่อยากจะบอกผู้บริหาร ซึ่งประเด็นหลังนี้คณะนักวิจัยจะรักษาความลับของผู้ให้ข้อมูลและนำข้อมูลไปสังเคราะห์เสนอเป็นแนวทางภาพรวมในการพัฒนาองค์กร

4. จัดกิจกรรมแฮกกาธอน (Hackathon) ออกแบบกระบวนการส่งเสริมพฤติกรรมที่ดี

4.1) จัดงานแถลงข่าวแฮกกาธอน เมื่อวันที่ 30 สิงหาคม 2565 ณ สำนักส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล (DEPA) โดยมีรองศาสตราจารย์สุริยเดว ทรีปาตี ผู้อำนวยการศูนย์คุณธรรม เป็นประธานเปิดกิจกรรมและได้รับเกียรติจาก ดร.รัฐศาสตร์ กรสูต รองผู้อำนวยการกลุ่มงานส่งเสริมการประยุกต์ใช้ดิจิทัล สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล (DEPA) เข้าร่วมการแถลงข่าวในครั้งนี้ และภายในงานมีกิจกรรม Mini Talks หัวข้อ “ร่วมออกแบบอนาคตสังคมคุณธรรม” โดย รองศาสตราจารย์สุริยเดว ทรีปาตี ผู้อำนวยการศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) หรือคุณหมอเดวร่วมพูดคุยแลกเปลี่ยนกับทีมพี่เลี้ยง (Mentor) ในการแข่งขัน Moral Hackathon

ครั้งนี้ ซึ่งประกอบไปด้วย คุณรัชวุฒิ พิชยาพันธ์ ผู้ก่อตั้งและซีอีโอ Fixzy และคุณบีอิ้ง แซ่อึง Data Scientist at Health Tech Start up นักพัฒนา AI ; Visual Computing

4.2) การแข่งขัน Moral Hackathon 2022 ระหว่างวันที่ 29 กันยายน - 1 ตุลาคม 2565 การออกแบบนวัตกรรมเพื่อสังคมปี 2565 ถ่ายทอดสดผ่านทาง Facebook Live: Thai PBS และ Moral Spaces ณ สำนักส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล (DEPA)

5. ประชุมวิชาการด้านคุณธรรม

5.1) จัดเวทีนำเสนอรายงานสถานการณ์คุณธรรม ปี 2564 ผ่านเฟซบุ๊ก moral spaces เมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2564

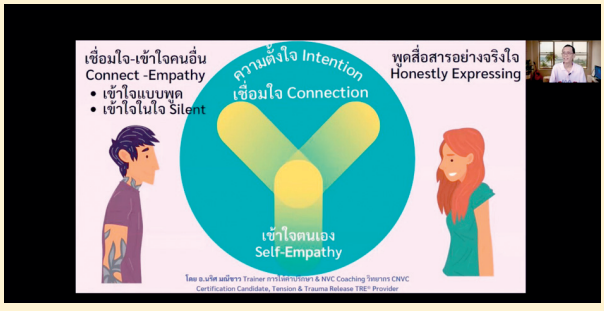

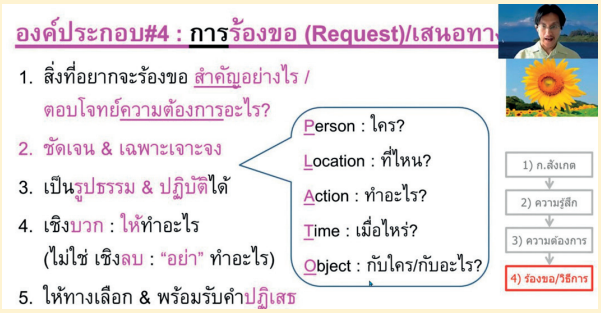

5.2) จัดประชุมวิชาการคุณธรรมในพื้นที่ทางสังคม หัวข้อ “การพัฒนาที่ยั่งยืนด้วยระบบนิเวศคุณธรรม” เมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2565 ผ่านระบบออนไลน์ Facebook Live Page: Moral Spaces โดยได้รับเกียรติจาก ผศ.ดร.ขันทอง วัฒนะประดิษฐ์ อาจารย์ประจำหลักสูตรสันติศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ดร.ชาญชัย ชัยสุขโกศล จาก CoJOY Consulting และผู้แปลร่วม Reinventing Organization (กำเนิดองค์กรสายพันธุ์ใหม่) และ รศ.ดร.ลือชัย ศรีเงินยวง ผู้อำนวยการศูนย์จิตตปัญญาศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล นำเสนอกระบวนการพัฒนาระบบนิเวศคุณธรรม ทั้งในระดับครอบครัว องค์กร และชุมชน และรองศาสตราจารย์ ดร.วรากรณ์ สามโกเศศ อธิการบดีกิตติคุณมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชล บุนนาค ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDG Move) ร่วมแลกเปลี่ยนและให้ข้อเสนอต่อแนวคิดและกระบวนการพัฒนาที่ยั่งยืนด้วยระบบนิเวศคุณธรรม ดำเนินรายการโดย ดร.ภัททิรา วิภาภิญโญ และอาจารย์ธนพงษ์ สมบัติ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ได้สรุปคีย์เวิร์ดสำคัญ ๆ จากที่วิทยากรแต่ละท่านได้ฉายภาพไว้ ได้แก่ 1) Moral Mindset กระบวนทัศน์ 2) Bottom up เป็นเรื่องที่สำคัญมากเช่นกัน ที่จะต้องทำให้เกิดกระบวนการในการกระจายอำนาจ 3) Moral Spaces การพัฒนา Spaces ให้มีในระดับครอบครัวและชุมชน 4) Moral Organization ความหวังในวิวัฒนาการขององค์กร 5 สี ที่จะพัฒนาสู่ Reinvention Organization 5) Positive Support การ Support ที่ดี คือ “ระบบพี่เลี้ยงในชุมชน” ที่นำไปสู่ความยั่งยืนได้

รองศาสตราจารย์สุริยเดว ทรีปาตี ผู้อำนวยการศูนย์คุณธรรม กล่าวว่า เวทีการนำเสนอแนวคิดและกระบวนการพัฒนาระบบนิเวศคุณธรรมในวันนี้ จะสามารถนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจในเชิงนโยบายและออกแบบกระบวนการส่งเสริมคุณธรรมที่จะนำไปสู่การขับเคลื่อนร่วมกันต่อไปในอนาคตได้ ซึ่งเป็นสิ่งที่ทุกภาคส่วนจะต้องรับผิดชอบร่วมกัน เนื่องจากสังคมเป็นของทุกคน ฉะนั้น การที่จะทำให้เกิดสังคมคุณธรรมได้จะต้องช่วยกัน โดยมียอดผู้เข้าชมผ่านทาง Facebook moral spaces จำนวน 8,300 ครั้ง (ข้อมูลระหว่างวันที่ 24-28 กุมภาพันธ์ 2565) และอยู่ระหว่างการจัดทำ Proceedings ประชุมวิชาการคุณธรรมในพื้นที่ทางสังคม “การพัฒนาที่ยั่งยืนด้วยระบบนิเวศคุณธรรม”

6. ศึกษาและพัฒนาแนวทางการสื่อสารอย่างสันติ (ปรับจากกิจกรรมศึกษาและพัฒนาแนวทางการส่งเสริมคุณธรรมของชาวดิจิทัล)

ซึ่งเป็นการถ่ายทอดหลักการในการสื่อสารภายในองค์กรต่อจาก Workshop รอบที่แล้ว และให้ผู้เข้าร่วมอบรมได้ฝึกสื่อสารกันอย่างสันติ ซึ่งเนื้อหาจากการอบรมนี้จะนำไปพัฒนาเป็นองค์ความรู้ต่อไป

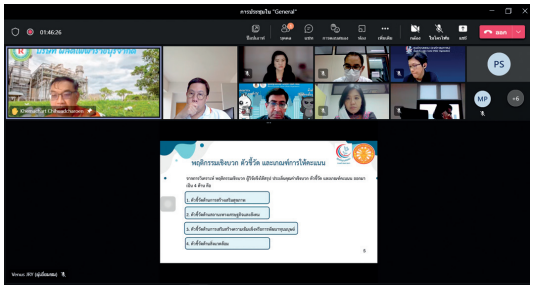

7. ศึกษาและทดลองดำเนินงานระบบเครดิตสังคม

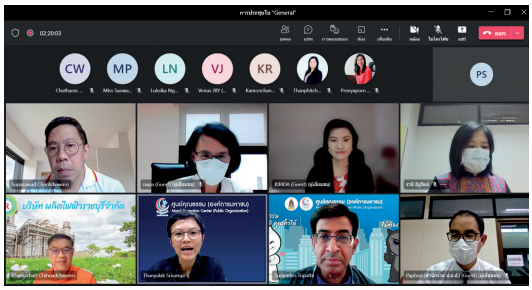
นักวิจัยนำเสนอผลรายงานความก้าวหน้าในการวิเคราะห์และพัฒนาระบบเครดิตทางสังคม ประกอบด้วย การกำหนดพฤติกรรมเชิงบวก ตัวชี้วัด และเกณฑ์คะแนน ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1) จากการวิเคราะห์พฤติกรรมเชิงบวก สามารถสรุปประเด็นคุณค่าเชิงบวก ตัวชี้วัด และเกณฑ์คะแนน ออกมาเป็น 4 ด้าน คือ (1) ตัวชี้วัดด้านการสร้างเสริมสุขภาพ คะแนนเต็ม 30 คะแนน (2) ตัวชี้วัดด้านสถานะทางเศรษฐกิจและสังคม ค่าคะแนนเต็ม 20 คะแนน (3) ตัวชี้วัดด้านการเสริมสร้างความเข้มแข็งหรือการพัฒนาทุนมนุษย์ คะแนนเต็ม 30 คะแนน และ (4) ตัวชี้วัดด้านสิ่งแวดล้อม คะแนนเต็ม 20 คะแนน

2) สิทธิประโยชน์ ยึดหลักการ 4 ประการ คือ (1) ไม่เอาคะแนนที่ชุมชนหรือองค์กรได้รับจากการประเมินมาจำกัดสิทธิหรือสวัสดิการที่ชุมชนหรือองค์กรพึงได้รับ แต่เป็นการให้แรงจูงใจเพื่อการพัฒนาชุมชนหรือองค์กร (2) คะแนนที่ได้รับจากการประเมินเป็นเพียงภาพสะท้อนแบบแผนพฤติกรรมของชุมชนหรือองค์กร

ไม่ใช่สิ่งที่สามารถสรุปได้ว่าชุมชนหรือองค์กรหนึ่งดีกว่าหรือแย่กว่าชุมชนหรือองค์กรหนึ่ง (3) การประเมินเครดิตสังคม รวมถึงการให้สิทธิประโยชน์นั้น มีเป้าหมายเพื่อโน้มน้าวให้ชุมชนหรือองค์กรเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ดังนั้น การให้สิทธิประโยชน์จึงเน้นหลักการสร้างแรงจูงใจ และ (4) สิทธิประโยชน์ที่มอบให้ชุมชนหรือองค์กรเป็นไปได้หลายรูปแบบ

ในส่วนของผู้ทรงคุณวุฒิของโครงการฯ ได้ให้ความเห็น ดังนี้ 1) ควรมีคำนิยามหรืออธิบายอาจมีการตีความหลายอย่าง เช่น หนี้นอกระบบ 2) ควรมี entry point หรือช่องทางที่องค์กรหรือชุมชนสามารถเข้ารับการพิจารณาได้หลากหลาย และมีเกณฑ์ขั้นต่ำ (RedZone) ที่ต้องผ่านเพื่อให้ได้รับการพิจารณา 3) ตัวชี้วัดแบบ Positive Motivation ควรมีการจัดระดับ (leveling) เป็นระดับเริ่มต้น ระดับกลาง ระดับสูง เป็นต้น

ยุทธศาสตร์ที่ 4

พัฒนา**ศูนย์ข้อมูล** และ**เทคโนโลยีสารสนเทศ** เพื่อการให้บริการ

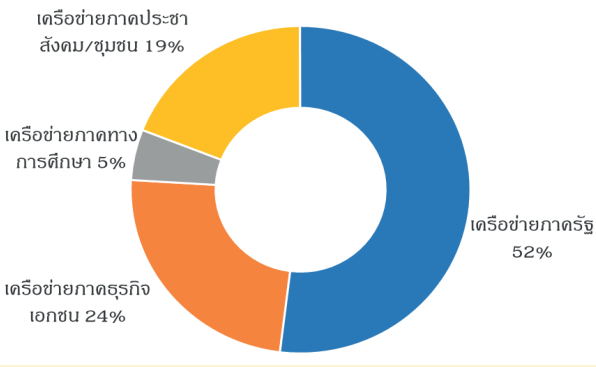

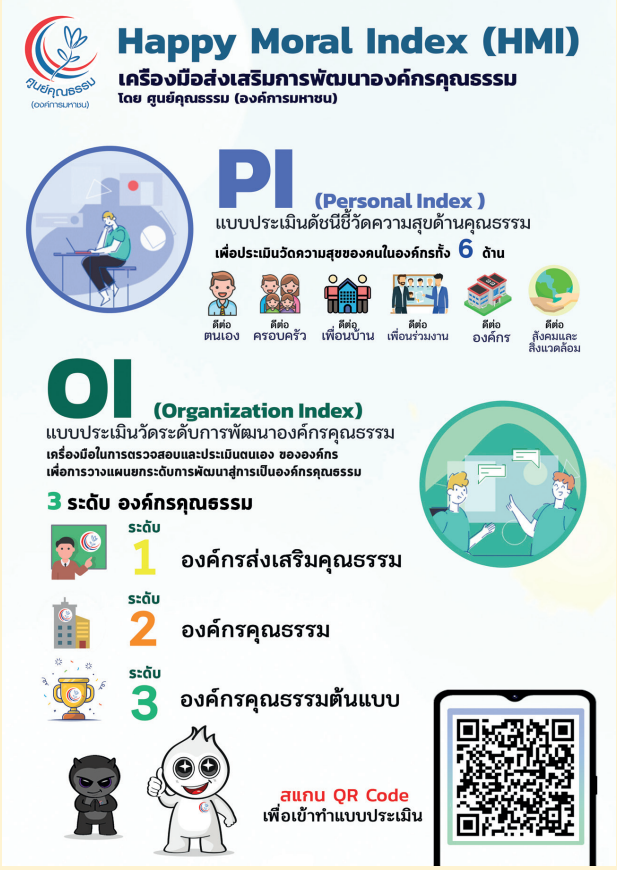

1. การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการส่งเสริมการพัฒนาองค์กรคุณธรรม

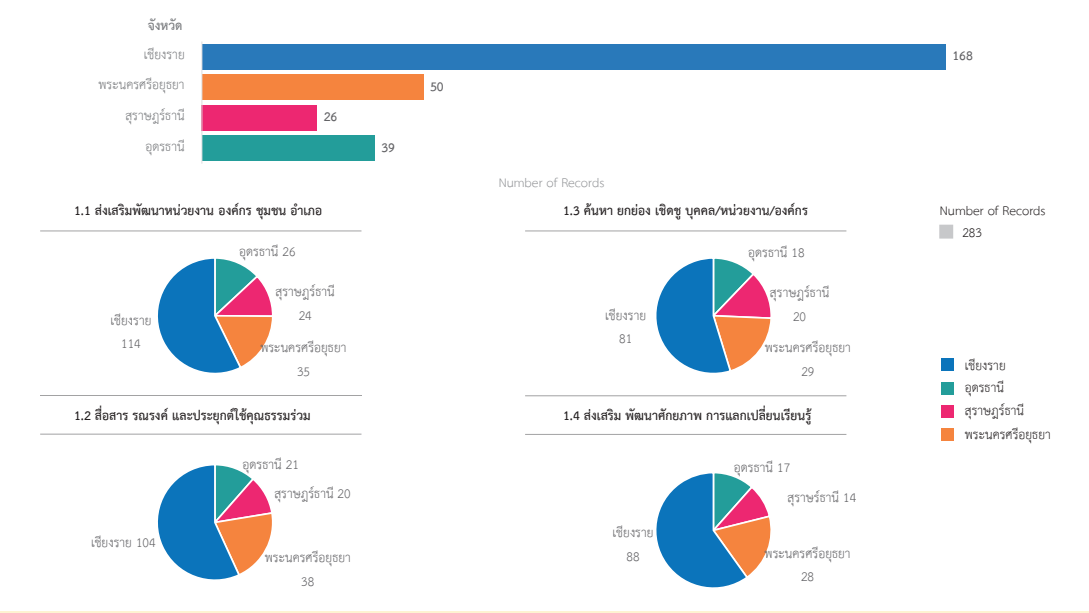
1.1) การพัฒนาระบบสารสนเทศการให้บริการเครื่องมือส่งเสริมคุณธรรม (Happy Moral Index : HMI)

ดำเนินการประสานความร่วมมือส่งเสริมการใช้งานระบบ เครื่องมือส่งเสริมคุณธรรม (Happy Moral Index : HMI) อาทิ สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ และ ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (EXIM BANK) และจัดทำสรุปสถิติข้อมูลผู้ใช้บริการระบบ โดยในปีที่ผ่านมามีจำนวนผู้ใช้บริการ ระบบประเมินดัชนีชี้วัดความสุขด้วยคุณธรรมความดี (PI) จำนวน 270 คน /40 องค์กร และระบบประเมินวัดระดับการพัฒนาองค์กรคุณธรรม (OI) จำนวน 7 องค์กร / 125 คน

1.2) การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารติดตามกระบวนการขับเคลื่อนสมัชชาคุณธรรม การสรุปสถิติการใช้งานและการติดตาม เก็บรวบรวมข้อมูลจากองค์กรที่มีการประกาศเจตนารมณ์การขับเคลื่อนจังหวัดคุณธรรม จำนวน 506 องค์กร ทั้ง 4 ภาค โดยปัจจุบัน มีข้อมูล 286 องค์กร ประกอบด้วย จังหวัดเชียงราย 170 องค์กร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 50 องค์กร จังหวัดสุราษฎร์ธานี 26 องค์กร และจังหวัดอุดรธานี 40 องค์กร

2. การพัฒนาระบบสนเทศเว็บไซต์และโมบายแอปพลิเคชันเพื่อการให้บริการ

2.1) การพัฒนาระบบสารสนเทศเว็บไซต์และโมบายแอปพลิเคชันเพื่อการให้บริการ การพัฒนาและออกแบบโมบายแอปพลิเคชัน Moral Touch ดำเนินการออกแบบสื่อประชาสัมพันธ์ App Moral Touch เพื่อให้สะดวกต่อการใช้งานมากยิ่งขึ้น “Moral Touch” โฉมใหม่ สัมผัสพลังบวกในตัวคุณ ซึ่งสามารถดาวน์โหลดได้ทั้ง Android และ IOS

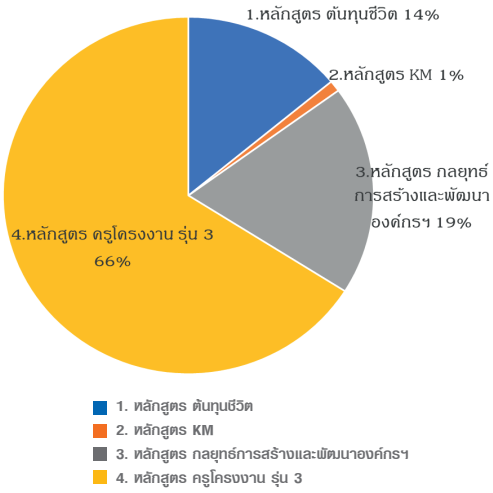

2.2) การพัฒนาโมบายแอปพลิเคชัน Moral Play ดำเนินการประชุมหารือร่วมกับผู้ทรงคุณวุฒิด้านเทคโนโลยี และกลุ่มงานสื่อสารฯ ในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ Moral Play การเรียนรู้คุณธรรมเสมือนจริงจากศาสตร์พระราชา และการพัฒนาต่อยอดระบบสารสนเทศการเรียนรู้เชิงพฤติกรรมด้านคุณธรรมด้วยจิตวิทยาเชิงบวก

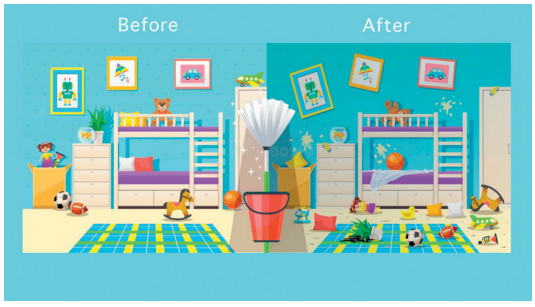

3. การพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้านคุณธรรม E-learning การสรุปสถิติผู้เข้าเรียนผ่านระบบการเรียนรู้ออนไลน์ของศูนย์คุณธรรมประจำปี 2565

4. การพัฒนาระบบสารสนเทศการเรียนรู้เชิงพฤติกรรมด้านคุณธรรมด้วยจิตวิทยาเชิงบวก ดำเนินการจัดทำต้นแบบ แคร็กเตอร์โมเดล ของทั้งหมดในระบบ เช่น ตัวละคร ฉาก บท เป็นต้น

ยุทธศาสตร์ที่ 5

สื่อสารและรณรงค์

การส่งเสริมคุณธรรมทางสังคม

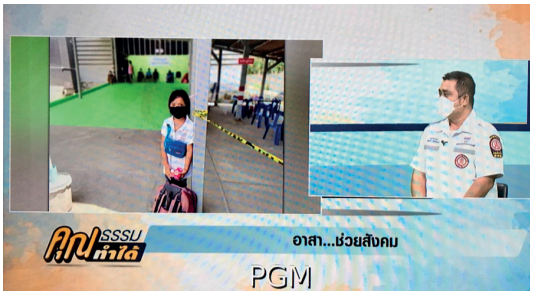

1. กิจกรรม On Air

ผลิตรายการโทรทัศน์เผยแพร่ผ่านสื่อสาธารณะรูปแบบต่าง ๆ โดยบูรณาการความร่วมมือการผลิตรายการกับหน่วยงานและสถานีโทรทัศน์ เพื่อถ่ายทำรายการในกลุ่มเป้าหมายเครือข่ายของศูนย์คุณธรรม

1.1) บันทึกเทปและออกอากาศรายการ “คุณธรรม คุณ ทำ ได้” ทุกวันเสาร์เวลา 09.00-09.30 น. ทางสถานีโทรทัศน์ ดิจิทัลทีวีช่อง 10 โทรทัศน์รัฐสภา โดยได้บันทึกเทปในเดือนสิงหาคม 2564 จำนวน 50 ตอน

1.2) การผลิตและเผยแพร่รายการ THE VISION โดยความร่วมมือกับ บริษัท ไทย เคเบิล บอรดแคสติ้ง จำกัด สัมภาษณ์มุมมอง แนวคิด วิสัยทัศน์ผู้บริหารที่มีบทบาทในการขับเคลื่อนสังคมในด้านต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อสื่อสารและสร้างความเข้าใจเนื้อหาข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ ออกอากาศทุกวันพุธ เวลา 15.00-15.30 น. ทาง CABLE CHANNEL 37 HD และโครงข่ายเคเบิลทีวีทั่วประเทศไทย จำนวนทั้งสิ้น 13 ตอน มีผู้เข้าถึง 2,400,000 คน ครอบคลุมโครงข่ายพื้นที่ทั่วประเทศ (โอกาสการเข้าถึงวัดจากจำนวนสมาชิกโครงข่ายเคเบิลทีวีทั่วประเทศ)

1.3) บันทึกเทปรายการนักสืบคุณธรรม โดยออกอากาศทุกวันเสาร์เว้นเสาร์ ทาง Facebook ศูนย์คุณธรรม Moral Center Thailand และ Youtube Moral Channel เวลา 11.00-12.00 น. จำนวน 10 ตอน

1.4) ถ่ายทำสารคดีส่งเสริมคุณธรรมความดี “ดอกไม้บานสื่อสารความดี” จำนวน 10 ตอน

1.5) เผยแพร่ละครสั้น เรื่อง “นักสืบสายรุ้ง” ละครสำหรับเด็กและเยาวชน จำนวน 10 ตอน ไปยังกลุ่มเป้าหมาย เครือข่ายโรงเรียนคุณธรรมของศูนย์คุณธรรม จำนวน 7 โรงเรียน (จำนวนนักเรียน 4,399 คน) เพื่อนำไปใช้เป็นสื่อการเรียนการสอน

2. กิจกรรม Online

ผลิตเนื้อหาเผยแพร่ เพจ “Moral Center” (Social Network Based), YouTube ศูนย์คุณธรรม Moral Channel และการสร้าง Digital Content: สร้างสรรค์เนื้อหาความรู้ในรูปแบบไฟล์ดิจิทัล และเขียนเรียบเรียงข่าวประชาสัมพันธ์ สื่อสารสร้างการรับรู้ ความเข้าใจขององค์กรต่อสาธารณะ ดังนี้

2.1) ผลิตเนื้อหาในรูปแบบอินโฟกราฟิก และเผยแพร่ข้อมูลบทความ/โปสเตอร์ประชาสัมพันธ์ขยายผลคลิปวิดีโอผ่านสื่อออนไลน์ทางเฟซบุ๊กเพจศูนย์คุณธรรม จำนวน 194 ชิ้น

2.2) ประชาชนทุกช่วงวัยเข้าถึงข้อมูลข่าวสารการเผยแพร่เนื้อหาของศูนย์คุณธรรม ผ่านสื่อช่องทางต่าง ๆ ดังนี้

- เฟซบุ๊กเพจ ศูนย์คุณธรรม Moral Center Thailand มีผู้เข้าถึง จำนวน 178,374 คน
- ทาง YouTube (ยอดดูคลิปวิดีโอ) 224,542 คน
- รายการ THE VISION สถานีโทรทัศน์ Cable Channel 37 HD และโครงข่ายเคเบิลทีวีทั่วประเทศ : ภายในกรุงเทพฯ และปริมณฑล ผู้เข้าถึง 2,400,00 คน และครอบคลุมโครงข่ายพื้นที่ทั่วประเทศ (โอกาสการเข้าถึง วัดจากจำนวนสมาชิกโครงข่ายเคเบิลทีวีทั่วประเทศ)
- รายการคุณธรรม คุณ ทำ ได้ สถานีโทรทัศน์รัฐสภาช่อง 10 ครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ
- ประชาชนเข้าถึงการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของศูนย์คุณธรรมผ่านทางสื่อสังคมออนไลน์ ทางเฟซบุ๊กเพจของศูนย์คุณธรรม จำนวน จำนวน 178,374 คน โดยข้อมูลข่าวสารที่ถูกเผยแพร่ไปอย่างต่อเนื่อง ทำให้เกิดการรับรู้ข่าวสาร เนื้อหา ซึ่งเป็นประโยชน์ และสร้างองค์ความรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรมบนพื้นที่สื่อโซเชียลมีเดียเพิ่มมากขึ้น เกิดการแชร์และส่งต่อเนื้อหาจากทางเฟซบุ๊กเพจ และไลน์กลุ่มไปยังเครือข่ายต่าง ๆ ของศูนย์คุณธรรม รวมกว่า 20 เครือข่าย

3. กิจกรรม On ground

เผยแพร่และสร้างการรับรู้แก่เครือข่ายและประชาชนทุกภาคส่วนถึงภารกิจ กิจกรรม และผลลัพธ์เชิงประจักษ์ของการส่งเสริมคุณธรรมของหน่วยงาน รวมไปถึงการสร้างแรงบันดาลใจในการทำความดี

3.1) แถลงข่าวเปิดตัว “รางวัลคุณธรรมอวอร์ด ปี 2564 (Moral Awards 2021)” ตอบโจทย์การขับเคลื่อนแผนปฏิรูปประเทศด้านวัฒนธรรม กีฬา แรงงานและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ในกิจกรรมปฏิรูปด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมในทุกช่วงวัย ผ่านการปฏิรูปอุตสาหกรรมบันเทิง และการใช้กลไกร่วมระหว่างภาครัฐและเอกชนในการขับเคลื่อน พร้อมผลักดันให้ “คนดีมีพื้นที่ยืน ความดีมีพื้นที่ในสังคม” ขยายผลสู่ Hall of Fame ในรูปแบบออนไลน์ โดยศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ร่วมกับ กระทรวงวัฒนธรรม จัดงานแถลงข่าวเปิดตัว “รางวัลคุณธรรมอวอร์ด ปี 2564” โดยมี นายอิทธิพล คุณปลื้ม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม ให้เกียรติเป็นประธาน พร้อมด้วย รศ.นพ.สุริยเดว ทรีปาตี ผู้อำนวยการศูนย์คุณธรรม และผู้ทรงคุณวุฒิศูนย์คุณธรรม ร่วมแถลงข่าวฯ ณ โรงแรม สยามแอทสยาม ดีไซน์ โฮเทล กรุงเทพฯ และถ่ายทอดสดผ่านทาง Facebook Live : ศูนย์คุณธรรม Moral Center Thailand

3.2) พิธีมอบรางวัลคุณธรรมอวอร์ด ปี 2564 ประเภทสื่อ บุคคล ชุมชนและองค์กร ในงานสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 12 เมื่อวันที่ 25 สิงหาคม 2565 ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) จัดพิธีมอบรางวัลคุณธรรมอวอร์ด 2564 เพื่อยกย่องและเชิดชูเกียรติให้แก่บุคคล ชุมชน องค์กร และสื่อ ที่มีผลงานด้านคุณธรรมเป็นที่ประจักษ์แก่สังคมไทย ทั้งนี้ เพื่อตอบโจทย์การขับเคลื่อนแผนการปฏิรูปประเทศ ด้านวัฒนธรรม กีฬา แรงงาน และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และร่วมยกย่องเชิดชูเกียรติให้คนดีมีพื้นที่ยืน และความดีมีพื้นที่ในสังคม โดยได้รับเกียรติจาก นายอิทธิพล คุณปลื้ม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม เป็นประธานมอบรางวัล ณ หอศิลป์แห่งชาติ กระทรวงวัฒนธรรม

3.3) การได้รับเชิญเป็นวิทยากรและเข้าสัมภาษณ์ผู้อำนวยการศูนย์คุณธรรมและเผยแพร่ข้อมูลผ่านสื่อวิทยุและโทรทัศน์ ต่อสถานการณ์คุณธรรมในสังคมไทย เพื่อเผยแพร่ทางสถานีโทรทัศน์ วิทยุ และสื่อออนไลน์ของหน่วยงานสื่อภายนอก โดยผู้อำนวยการศูนย์คุณธรรมได้รับเชิญเป็นวิทยากร และให้สัมภาษณ์เผยแพร่ผ่านสื่อต่าง ๆ

ยุทธศาสตร์ที่ 6

พัฒนา**ประสิทธิภาพการบริหาร**จัดการที่ดีของศูนย์คุณธรรม

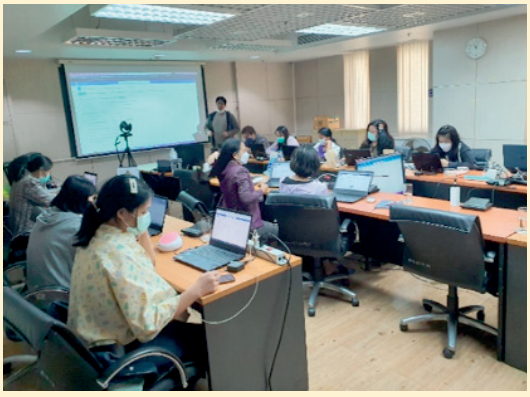

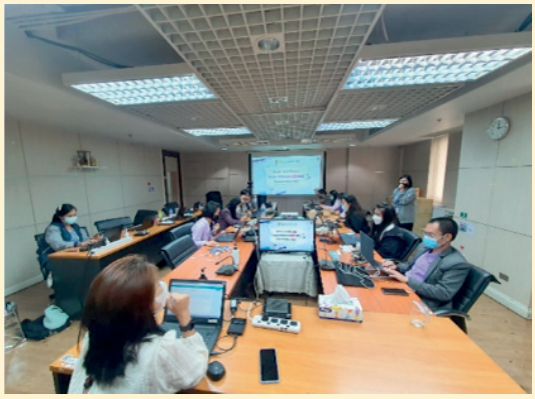

1. อบรมเชิงปฏิบัติการ การใช้ Microsoft 365

ดำเนินการอบรมเชิงปฏิบัติการ การใช้งาน Microsoft 365 สำหรับเจ้าหน้าที่ของศูนย์ เพื่อปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานให้ดียิ่งขึ้น

2. สำนักงาน ก.พ.ร. ประกาศผลการดำเนินการตามเกณฑ์ประเมินสถานะของหน่วยงานภาครัฐ สู่ระบบราชการ 4.0 ประจำปี พ.ศ. 2565

โดยในปี 2565 มีคะแนนเฉลี่ยของหน่วยงานที่ประเมินทั้งหมด 406.50 คะแนน จากคะแนนเต็ม 500 คะแนน โดยศูนย์คุณธรรมมีผลการประเมินคะแนนเฉลี่ย 376.86 คะแนน ดังนี้

หมวด 1 การนำองค์การ	411.46 คะแนน
หมวด 2 การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์	406.25 คะแนน
หมวด 3 การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	437.50 คะแนน
หมวด 4 การวัดวิเคราะห์และจัดการความรู้	440.97 คะแนน
หมวด 5 การมุ่งเน้นบุคลากร	385.42 คะแนน
หมวด 6 การมุ่งเน้นระบบปฏิบัติการ	326.39 คะแนน
หมวด 7 การบรรลุผลลัพธ์การดำเนินการ	230.00 คะแนน

3. กิจกรรมพัฒนาศักยภาพบุคลากรประจำปี

การจัดทำยุทธศาสตร์ศูนย์คุณธรรม ปี 2566-2570 และการพัฒนาศักยภาพประจำปี งบประมาณ พ.ศ. 2565 ณ จังหวัดเพชรบุรี โดยจัดทำร่างแผนยุทธศาสตร์ ดังนี้

วิสัยทัศน์ของศูนย์คุณธรรม “เป็นศูนย์กลางความรู้และนวัตกรรมการขับเคลื่อนคุณธรรมของสังคมไทย”

พันธกิจของศูนย์คุณธรรม “ส่งเสริมและขับเคลื่อนเครือข่ายทางสังคมด้วยองค์ความรู้และนวัตกรรม” โดยมีภารกิจหลัก ดังต่อไปนี้

1) ขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรมของเครือข่ายทางสังคมให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ แผนแม่บทด้านการปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม และแผนอื่นที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมคุณธรรม

2) สนับสนุนการรวมพลังของเครือข่ายทางสังคม และประสานความร่วมมือกับทุกภาคส่วน รวมทั้งจัดประชุมสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ

3) สนับสนุนการศึกษาวิจัย พัฒนาความรู้ และนวัตกรรมการส่งเสริมคุณธรรม เผยแพร่รณรงค์ และเป็นศูนย์ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาคุณธรรมในสังคมไทย

4) ส่งเสริมการพัฒนามาตรฐานคุณธรรมและพัฒนากระบวนการรับรองการเป็นองค์กรส่งเสริมคุณธรรมของเครือข่ายทางสังคม

ประเด็นยุทธศาสตร์/แนวทางการพัฒนา

1) **ยุทธศาสตร์** ส่งเสริมพัฒนาและบริหารจัดการองค์ความรู้และนวัตกรรม

2) **ยุทธศาสตร์** พัฒนาเครือข่ายและหุ้นส่วนทางสังคมในการขับเคลื่อนส่งเสริมคุณธรรม

3) **ยุทธศาสตร์** พัฒนาต้นแบบคุณธรรมเพื่อการสื่อสารขยายผล

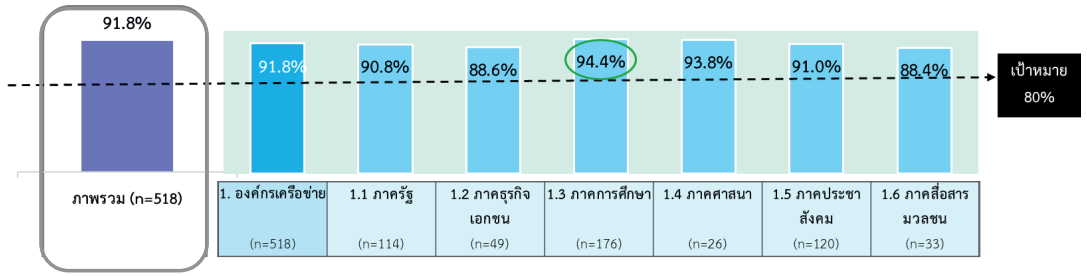

ความพึงพอใจและความเชื่อมั่นของผู้รับบริการศูนย์คุณธรรม ประจำปี 2565

ภาพรวมความพึงพอใจของผู้รับบริการ/องค์กรเครือข่ายทางสังคมต่อการให้บริการของศูนย์คุณธรรมอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด ร้อยละ 91.8 ซึ่งสูงกว่าค่าเป้าหมาย (ร้อยละ 80) และเพิ่มขึ้นจากปี 2564 (ร้อยละ 90.6)

ระดับความสำเร็จของการสำรวจความพึงพอใจและพัฒนาการให้บริการ (เป้าหมาย 80%)

- ระดับความสำเร็จของความพึงพอใจสูงกว่าเป้าหมาย ทั้งโดยภาพรวม (91.8%) และทุกกลุ่มย่อย
- ระดับความสำเร็จโดยภาพรวมในปี 2565 สูงขึ้นกว่าปี 2564 แต่ลดลงในกลุ่มภาคธุรกิจเอกชน และภาคสื่อสารมวลชน

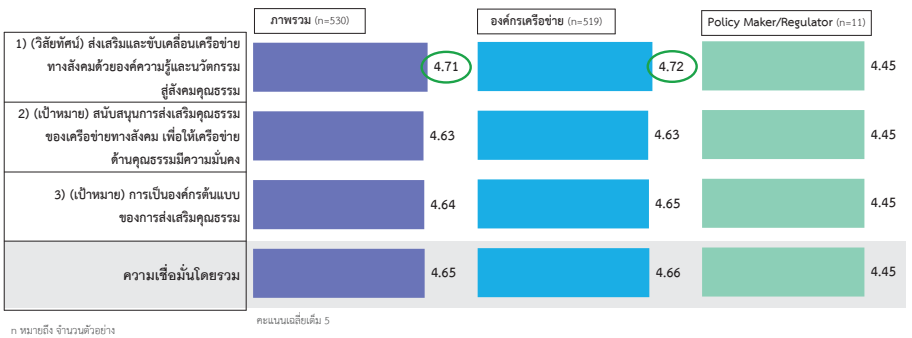

และความเชื่อมั่นโดยรวมต่อศูนย์คุณธรรมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 4.65 โดยที่ความเชื่อมั่นต่อวิสัยทัศน์และเป้าหมายของศูนย์ที่มีค่าคะแนนอยู่ในระดับมากที่สุดในทุกเรื่อง โดยมีลำดับตามค่าคะแนน ดังนี้

อันดับที่	เป้าหมายและวิสัยทัศน์ของศูนย์คุณธรรม	ค่าคะแนน (เฉลี่ย)
1	**วิสัยทัศน์** : การเป็นองค์กรส่งเสริมและขับเคลื่อนเครือข่ายทางสังคมด้วยองค์ความรู้และนวัตกรรม เพื่อให้สังคมไทยเป็นสังคมคุณธรรม	**4.71**
2	**เป้าหมาย** : การเป็นองค์กรต้นแบบของการส่งเสริมคุณธรรม	**4.64**
3	**เป้าหมาย** : การสนับสนุนการส่งเสริมคุณธรรมของเครือข่ายทางสังคม เพื่อให้เครือข่ายด้านคุณธรรมมีความมั่นคง	**4.63**

ความเชื่อมั่นต่อศูนย์คุณธรรมตามวิสัยทัศน์และเป้าหมาย

- วิสัยทัศน์และเป้าหมายของศูนย์คุณธรรมทุกเรื่องได้รับความเชื่อมั่น “มากที่สุด” (คะแนนเฉลี่ย 4.63-4.71)
- กลุ่ม Policy Maker/Regulator เชื่อมั่นน้อยกว่ากลุ่มองค์กรเครือข่ายทุกเรื่อง

n หมายถึง จำนวนตัวอย่าง

คณะกรรมการศูนย์คุณธรรม

คุณหญิงปัทมา ลีสวัสดิ์ตระกูล
ประธานกรรมการศูนย์คุณธรรม

กรรมการโดยตำแหน่ง

- ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม
- ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
- เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ
- ปลัดกระทรวงมหาดไทย

ศาสตราจารย์อุดม รัฐอมฤต*
กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

ศาสตราจารย์รณชัย คงสกนธ์
กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

นายดนัย จันทร์เจ้าฉาย
กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

นางเมธินี เทพมณี
กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

นางฐะปาณีย์ อาจารวงศ์
กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

รองศาสตราจารย์สุริยเดว ทรีปาตี
กรรมการและเลขานุการ

*พ้นจากวาระ เนื่องจากลาออก เมื่อวันที่ 3 มกราคม 2566

คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์และสื่อสารสู่สาธารณะ

นายวีระ โรจน์พจนรัตน์	ประธานอนุกรรมการ
ศาสตราจารย์รณชัย คงสกนธ์	อนุกรรมการ
นายดนัย จันทร์เจ้าฉาย	อนุกรรมการ
แม่ชีศันสนีย์ เสถียรสุต	อนุกรรมการ
พลอากาศเอกวีรวิท คงศักดิ์	อนุกรรมการ
นายนพพร เทพสิทธา	อนุกรรมการ
นายสุวิทย์ กิ่งแก้ว	อนุกรรมการ
คุณธรรมวิชญ์ สิริภาณุพงศ์ (ผู้แทน)	
รองศาสตราจารย์สุริยเดว ทรีปาตี	อนุกรรมการ
นายศิวโรฒ จิตนิยม	อนุกรรมการ
นายระวี ตะวันธรงค์	อนุกรรมการ
(นายกสมาคมผู้ผลิตข่าวออนไลน์)	
ผู้จัดการกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์	อนุกรรมการ
(ดร. ธนกร ศรีสุกใส)	
นางวรินรำไพ ปุณย์ธนารีย์ (ผู้แทน)	
ดร. อุดมธิปก ไพรเกษตร	อนุกรรมการ
นางสาวปริยาภา อมรวณิชสาร	อนุกรรมการ
นายฐาณุพงศ์ จันวิวัธน์เวช	อนุกรรมการ
นายยงจิรายุ อุปเสน	อนุกรรมการและเลขานุการ
นายประมวล บุญมา	ผู้ช่วยเลขานุการ

คณะอนุกรรมการสถาบันวิทยากรคุณธรรม

นายดนัย จันทร์เจ้าฉาย	ประธานอนุกรรมการ
ผู้อำนวยการศูนย์คุณธรรม	รองประธานอนุกรรมการ
นายสรโชติ อำพันวงษ์	อนุกรรมการ
นายสุรวัฒน์ ชมพูพงษ์	อนุกรรมการ
นางสาวศิริลักษณ์ เมฆสังข์	อนุกรรมการ
ผู้จัดการสถาบันวิทยากรคุณธรรม	อนุกรรมการและเลขานุการ

คณะอนุกรรมการด้านกฎหมายศูนย์คุณธรรม

ศาสตราจารย์ สมคิด เลิศไพฑูรย์	ประธานอนุกรรมการ
นายพงษ์อาจ ตรีกิจวัฒนากุล	อนุกรรมการ
นางชนิญญา ชัยสุวรรณ	อนุกรรมการ
นายชัยฤทธิ์ คงมา	อนุกรรมการ
นางสาวศิวณัฐภรณ์ นันทะมา	อนุกรรมการ
ผู้จัดการสำนักบริหารจัดการองค์กรและยุทธศาสตร์	เลขานุการ

โครงสร้างองค์กร ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน)

รายงานการวิเคราะห์ด้านการเงินศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน)

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

งบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 30 กันยายน 2565

(หน่วย : บาท)

	30 กันยายน 2565	30 กันยายน 2564
สินทรัพย์		
สินทรัพย์หมุนเวียน		
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	38,830,524.02	35,976,304.98
ลูกหนี้อื่นระยะสั้น	735,226.25	96,988.08
เงินลงทุนระยะสั้น	18,880,377.34	18,754,031.66
วัสดุคงเหลือ	582,758.55	466,759.14
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	2,682.50	0.00
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	**59,031,568.66**	**55,294,083.86**
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		
ลูกหนี้อื่นระยะยาว	200.00	200.00
อาคารและอุปกรณ์ - สุทธิ	2,759,443.27	560,537.64
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน - สุทธิ	128,932.13	14,867.00
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	**2,888,575.40**	**575,604.64**
รวมสินทรัพย์	**61,920,144.06**	**55,869,688.50**
หนี้สินและสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน		
หนี้สิน		
หนี้สินหมุนเวียน		
เจ้าหนี้อื่นระยะสั้น	4,501,713.20	7,094,227.39
เงินรับฝากระยะสั้น	1,827,828.54	2,029,396.71
รวมหนี้สินหมุนเวียน	**6,329,541.74**	**9,123,624.10**
หนี้สินไม่หมุนเวียน		
รายได้รอการรับรู้	3,518,364.69	0.00
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน	**3,518,364.69**	**0.00**
รวมหนี้สิน	**9,847,906.43**	**9,123,624.10**
สินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน		
ทุน	64,169,405.33	64,169,405.33
รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสะสม	(12,097,167.70)	(17,423,340.93)
รวมสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน	**52,072,237.63**	**46,746,064.40**
รวมหนี้สินและสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน	**61,920,144.06**	**55,869,688.50**

(นางสาววราภรณ์ เอี่ยมวิจารณ์)
ผู้จัดการสำนักบริหารจัดการองค์กรและยุทธศาสตร์

(รองศาสตราจารย์สุริยเดว ทรีปาตี)
ผู้อำนวยการศูนย์คุณธรรม

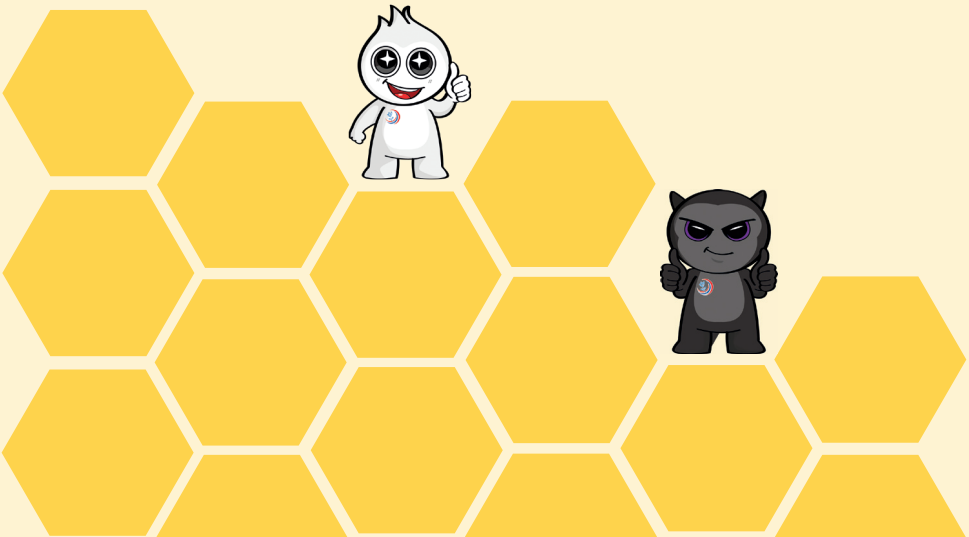
งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน
ณ วันที่ 30 กันยายน 2565

(หน่วย : บาท)

	30 กันยายน 2565	30 กันยายน 2564
รายได้		
รายได้จากงบประมาณ	88,243,000.00	74,105,500.00
รายได้จากการอุดหนุนและบริจาค	7,017,971.88	15,469,352.46
รายได้อื่น	265,206.74	439,383.80
รวมรายได้	**95,526,178.62**	**90,014,236.26**
ค่าใช้จ่าย		
ค่าใช้จ่ายบุคลากร	22,915,728.12	20,567,593.96
ค่าตอบแทน	117,109.70	84,000.00
ค่าใช้สอย	12,651,279.36	10,622,919.83
ค่าวัสดุ	283,151.17	247,913.02
ค่าสาธารณูปโภค	1,266,241.32	1,014,686.55
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	285,266.78	357,029.30
ค่าใช้จ่ายจากการอุดหนุนอื่นและบริจาค	52,679,581.48	44,230,748.09
ค่าใช้จ่ายอื่น	1,647.46	0.00
รวมค่าใช้จ่าย	**90,200,005.39**	**77,124,890.75**
รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ	**5,326,173.23**	**12,889,345.51**

(นางสาววราภรณ์ เอี่ยมวิจารณ์)
ผู้จัดการสำนักบริหารจัดการองค์กรและยุทธศาสตร์

(รองศาสตราจารย์สุริยเดว ทรีปาตี)
ผู้อำนวยการศูนย์คุณธรรม

ช่องทางการติดต่อศูนย์คุณธรรม

Facebook : ศูนย์คุณธรรม Moral Center Thailand

Instagram : @moralcenter_th

Website : www.moralcenter.or.th

Twitter : @moralcenter_th

Youtube : Moral Channel

Application : Moral Touch

Line@ : @moralcenter_th

เลขที่ 69 อาคารวิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยมหิดล (CMMU)

ชั้น 16-17 ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400

โทรศัพท์ 0-2644-9900 โทรสาร 0-2644-4901-3

e-mail : info@moralcenter.or.th, saraban@moralcenter.or.th

ศูนย์คุณธรรม
(องค์การมหาชน)

ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน)

เลขที่ 69 อาคารวิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยมหิดล (CMMU)

ชั้น 16-17 ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400

โทรศัพท์ 0-2644-9900 โทรสาร 0-2644-4901-3

e-mail : info@moralcenter.or.th

